(Bu sabah gelen haberler 5 nci sayfamızdadır)

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 12 — No. 4257 | Yazı işleri telefonu: 20203 | CUMA 12 HAZİRAN 1942 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Millî Şefin heykelleri Cumhuriyet bayramına kadar ikmal edilecek

Reisicumhur Çocuk Esirgeme Kurumu kongresi murahhaslarını kabul ettiler ve bakım ve tutum sergisini ziyaret buyurdular

Milli Şef Siyasal Bilgiler okulunda talebeler arasında

Şehir Meclisi kararile İnönü gezgisine dikilecek olan Millî Şefimiz İsmet İnönünün heykeline aid hazırlıklara devam olunmaktadır.

At üzerinde ve büyük cesamette hazırlanmakta olan heykel san'atkâr Belling tarafından Güzel San'alar Akademisinde yapılmaktadır.

İstanbulu ebediyen süsliyecek olan heykelin mühim bir kısmı tamamlanmıştır. Heykelin gelecek Cümhuriyet bayramına kadar ikmaline çalışılmaktadır.

Çankayada

Ankara, 11 (A.A.) — Reisicümhur Millî Şef İsmet İnönü, bugün saat 16 da Çankayada, Çocuk Esirgeme Kurumu kongresi murahhaslarını kabul buyurmuşlardır.

Bakım ve tutum sergisinde

Ankara, 11 (A.A.) — Millî Şef Reisicümhur İsmet İnönü, ayın onuna tesadüf eden Çarşamba günü saat 17 de, Sergievinde açılan ba-

(Devamı 5 inci sayfada)

İngiltere ile Rusya arasında bir ittifak imzalandı

Yeni muahede 20 sene muteber olacak

Ayrıca Amerika ve Rusya arasında da bir anlaşma yapıldı

Avrupada ikinci cephe kuruluyor

Muahede ahkâmına göre arazi genişlemeleri istenmiyecek

Muahede ve anlaşma Molotofun Londra ve Vaşingtonu ziyareti esnasında imza edildi

Ruzvelt

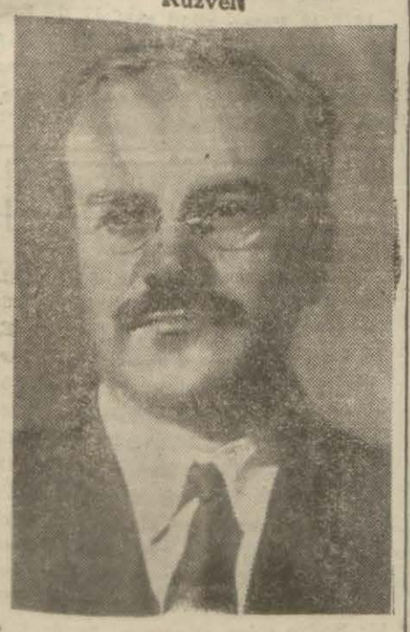

Molotof

Londra, 11 (A.A.) — Reuter:

Bugün öğleden sonra Avam Kamarasında İngiliz - Rus askerî ittifakının aktedildiğini bildiren hariciye nazırı M. Eden demiştir ki:

Krallık hükûmetinin Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği ile, Avrupada Almanyaya ve müttefiklerine karşı harbde aramızda mevcud ittifakımızı teyid eden bir muahede aktetmiş olduğunu Avam Kamarasına bildirmekle memnuniyet duymaktayım. Bu muahedeye göre, harbden sonra, memleketlerimiz, Almanyanın veya müttefiklerinin her türlü yeni hücumuna karşı karşılıklı yardımda bulunacaklardır. Bu muahedenin ayrıca derpiş ettiği gibi, sulhün aktinde ve bunu akib edecek yeniden tanzim devresinde, Atlantik mukavelesi prensipleri esası

(Devamı 5 inci sayfada)

Harkof cephesinde bir harb sahne-

Alman tebliği

Sivastopola karşı taarruzlara şiddetle devam edildi

Almanlar şimalde de harekete geçtiler

Şimal kesiminde 107 Sovyet mevzii ele geçirildi

Berlin, 11 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Sivastopol tahkimat sahası üzerinde şiddetli çarpışmalar halinde taarruzlara devam edlmiştir. Düşmanın ümidsiz karşılık taarruzları neticesiz kalmıştır.

Sivastopol deniz çevresinde yapılan şiddetli hava taarruzları sırasında üç bin tonilâtoluk bir ticaret gemisi bomba ile batırılmıştır.

Doku cephesinin şimal kesiminde düşman kuvvetlerimizin baskısı sonunda birçok yerleri terketmiştir. Volchov cephesinde yapılan şiddetli düşman taarruzları Sovyetlere kanlı kayıblara malolmuştur. Ordu servisine mensub kıyı topçusu Kronştad koyunda düşman deniz münakalâtını tesirli surette ateş altına almıştır. Leningraddan çıkan bir denizaltı ve bir kafile himaye gemisi tutuşturulmuşlardır.

Baskı devam ediyor

Berlin; 11 (A.A.) — Alman başkomutanlığının bildirdiğine göre Sivastopol çevresinde Alman ordu

(Devamı 5 inci sayfada)

Sovyet tebliği

Harkofta ikinci taarruz başladı

Almanlar muharebeye yeni kuvvetler sokuyorlar

Sivastopolda yedi taarruz püskürtüldü

Moskova, 11 (A.A.) — United Press:

Sovyet başkomutanlığının tebliği:

Alman kıt'aları Harkof cephesinde yeni bir taarruza başlamışlardır. Kızılordu Sivastopolda olduğu gibi burada da düşmanın boş yere yaptığı hücumları püskürtmektedir.

Alman başkomutanlığı Ukrayna meydan muharebesine yeni ihtiyat kuvvetler sokmaktadır.

Sivastopol muharebesi 6 gün şiddetle devam etmiştir. Sayıca az olan buradaki garnizonumuz kahramanca dövüşmüştür.

16 Alman uçağı düşürülmüş, 300 taşıt. malzeme yüklü 30 kamyon, birkaç tank, mühimmat yüklü iki tren ve bir uçak hangarı tahrib edilmiştir.

Harkof cephesindeki bu ikinci taarruz kütle halinde yapılmaktadır ve geçen hafta Sivastopola karşı yapılan taarruz kadar ehemmiyetlidir.

Öğle tebliği

Moskova, 11 (A.A.) — Sovyet

(Devamı 5 inci sayfada)

Türk ceza kanununda değişiklik

Tadil edilmesi zaruri görülen maddeler

Haczedilen eşyanın muhafazası, teşvik ve tahrik, tahkikatı yanlış yola sevketmek

Ankara, 11 (Hususî) — Türk ceza kanununu bugünkü icab ve zaruretlere uygun bir şekilde değiştirilmesi etrafındaki çalışmalara devam olnmaktadır. Proje üzerinde incelemeler yapan heyet adliye aleyhinde işlenen cürümler, âmme intizamı aleyhinde işlenen cürümler, âmme selâmeti aleyhine işlenen cürümler ve âmmenin itimadı aleyhine işlenen cürümler hakkındaki maddelere kadar olan kısmı ikmal etmiştir. Bu kısma kadar olan maddeler içinde değiştirilmesi zarurî görülen maddeler şunlardır:

Bugünkü kanuna 282 nci maddesi ihtiyacı karşılayacak bir surette hükümleri genişletilmektedir. Bu madde haczedilmiş olan eşyanın muhafazasına memur edilen kimsenin bu vazifeden vazgeçtiği halini ihtiva etmediği gibi şahid ehlivukuf ve tercüman haricinde adlî ma-

(Devamı 6 nci sayfada)

Libyada son harb vaziyeti

Almanlar bir Hakeim'i zaptetdiler

Kahire, müstahkem mevkiin tahliye edildiğini bildiriyor

Kahire, 11 (A.A.) — Kahirede neşredilen tebliğde şöyle denilmektedir:

General Richie'nin emri üzeri-

(Devamı 5 inci sayfada)

Adliye Vekâletinin hazırladığı rapor

Kanun dışı evlenmelerin önüne geçebilmek için alınması tavsiye edilen sağlık, kültürel, sosyal ve ekonomik tedbirler

Köylerde evlenecek kızların muayeneleri ebeler tarafından yapılmalı - Gurbetçiliğe giden erkekler kontrol altında bulundurulmalı - Yurdda bir medeni evlenme seferberliği lâzım - Vergilerde ve maaşlarda çok çocuklu olanlar korunmalı - Resmen evli olmıyarak başkalarile yaşayanlara itam ve eramil maaşı verilmemeli- Bir «Resmî vesayet dairesi» teşkil edilerek nesebi sahih olmıyan çocukların menfaatleri korunmalı

Ankara, 11 (Hususî) — Kanun dışı evlenmelerin sebebleri, boşanma davalarının çoğalması ve nesebi sahih olmayan çocukların durumu hakkında Adliye Vekâletince hazırlanan raporda adlî ve idarî bakımdan alınması faydalı görülen tedbirleri evvelce bildirmiştim. Bugün de raporda sağlık, kültürel, sosyal ve ekonomik bakımlardan alınması tavsiye edilen tedbirleri bildiriyorum:

(Devamı 6 ncı sayfada)

Radyodaki güreş müsahabesinden çıkan mesele

Pehlivanlık tarihimiz tahrif edilmedi

Yazan: Eşref Şefik

(Yazısını 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

Selâhattin Enisi Kaybettik

Yalnız "Son Posta,, değil, bütün Basın ailesi derin bir acı içindedir

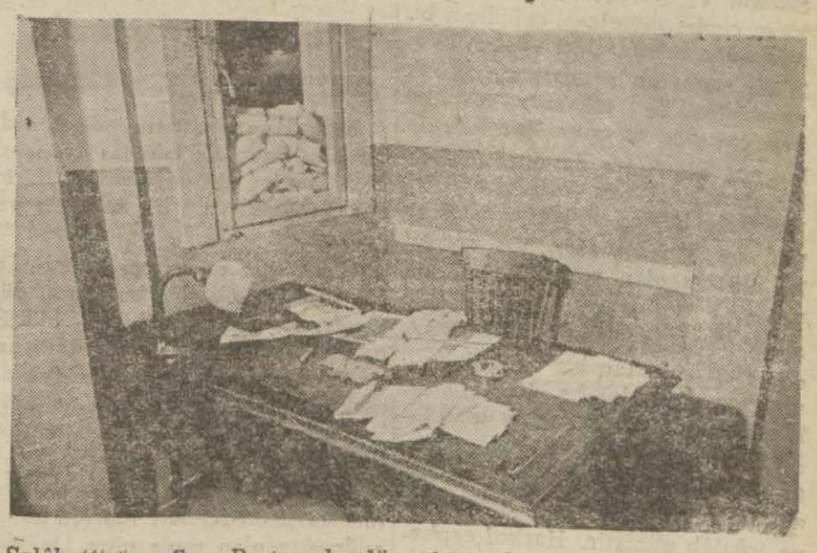

Salâhattinin «Son Posta» da dün akşam boş kalan masası.: Onu bekliyen yazılar, tütün paketi, ağızlığı ve çakmağı..

Yalnız «Son Posta» ailesi değil bütün basın ailesi derin bir acı içindedir. Matbuatın emektar ve değerli uzvu arkadaşımız romanc ve muharrir Salâhattin Enis dün sabah hayata gözlerini ebediyen kapamış bulunuyor. Zalim bir zatürree zavallı arkadaşımızı 6 gün içinde ademe sürükledi. Onun acısile yüreklerimiz sızlarken, hayatı ve edebî şahsiyeti etrafında okuyucularımıza malûmat vermeği vazife addettik.

Salâhattin Enis 1308 de Antal.

(Devamı 4/2 de)

Bizim gözümüzle Selâhattin

(«Son Posta» muharrirlerinin onun için yazdıklarını bugün dördüncü sayfanın birinci yüzünde bulacaksınız.)

Salâhattinin son resmi

Hergün

İngiltere ile Rusya Arasında Aktedilen ittifak

Ekrem Uşaklıgil

Anglo-Sakson âleminin Avrupada ikinci bir cephe açıp açmayacağı ve Anglo-Sakson âlemi ile Sovyet Rusya arasında bugün görülen askerî, siyasî işbirliğinin muharebeden sonra da bugün görülen durumu aynen muhafaza edip etmiyeceği sualleri dünden itibaren hiç değilse nazariyat sahasında halledilmiş bulunmaktadır.

Filhakika İngiltere hariciye nazırı Mister Edenin dün Avam Kamarasında yaptığı bir demeç ile bizim gibi bütün dünya öğrenmiştir ki, İngiltere ile Rusya arasında yirmi sene müddetli askerî ve siyasi bir ittifak aktedilmiştir.

Bu ittifakın hükümleri hakkında elde fazla tafsilât yoktur. Bütün bildiklerimiz İngiltere hariciye nazırının demeçi ile öğrettiklerine münhasır kalıyor, fakat bu suretle öğrendiklerimiz de bütün cihanın bir yıldanberi mütemadiyen düşündüğü meseleleri aydınlatmaya yetişecek mahiyettedir.

İngiltere hariciye nazırı diyor ki:

— Rusya namına hariciye komiseri Molotof ile cereyan etmekte olan müzakereler 26 Mayıs tarihinde iki devlet arasında 20 sene müddetle bir ittifak aktine müncer olmuştur.

Bu ittifakın hükümlerine göre harb esnasında iki devlet yekdiğerine yardım edecek ve bu yardımın bir eseri olarak 1942 yılı içinde Avrupada ikinci bir cephe açılacaktır.

Gene bu ittifakın hükümleri gereğince harbden sonra iki devlet hiçbir toprak genişliği talebinde bulunmayacak, cihanın kalkınması işinde yekdiğeri ile işbirliği yapacaktır.

İttifakın hiçbir gizli hükmü yoktur.»

Bu dakikada ne Avrupada ikinci bir cephe açmanın imkânları, ne de iki devlet arasında harbden sonra devam ettirilecek işbirliği düşünce ve taahhüdleri hakkında fikir beyan etmek için vakit çok erkendir, bununla beraber iki devletin de harbden sonra toprak genişliği talebinde bulunmayacaklarını taahhüd etmelerinin Avrupada iyi bir tesir yapacağını şimdiden kaydedebiliriz. Bununla beraber Polonyanın şark hududları ile Baltık devletleri için bu ittifakta ne gibi bir karar verilmiş olduğu merakı mucib olmakta devam edip gidecektir. Diğer taraftan Anglo-Sakson ve Sovyet âlemlerinin ikinci cephe meselesini müphem bıraktıkta menfaatleri varken böyle bir cephenin açılmasının ittifak muahedesi ile takarrür ettiğini ilân etmekte ne gibi bir fayda bulmuş oldukları da düşünülecek bir mesele olarak kalacaktır. Fakat öbür harbin sulhu ve bu harbin muhtelif safhaları bize öğretti ki, mühim olan nazariyat değil, fiiliyattır, fiiliyatta ise şark cephesinin Sivastopoldan Harkofa kadar gittikçe artan bir canlılık göstermeye başladığıdır. Hattâ Moskovadan gelen bir habere inanılacak olursa bu canlılık dün sabahtan itibaren Harkof cephesine Almanların büyük bir taarruzu hali ne inkılâb etmiştir. Harkof cephesinde başladığı söylenen bu büyük taarruzun umumileşmesini bekliyebiliriz, zira görülüyor ki, ikinci cephe açılsın veya açılmasın Almanya için beklemekle geçirilecek zaman artık kalmamıştır.

Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM ● Haziran

Rumi sene 1858 Mayıs 25	12 Cuma Resmi sene 1942	Arabi sene 1331 Hizir 28

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	C. evel	İMSAK S.	İMSAK D.
5	28	27	3	08
08	47		66	27

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
V.	18	14	17	14	20	41	22	44
E.	4	93	8	88	12	—	2	08

Resimli Makale: ≡ Görünüşe kapılmayınız ≡

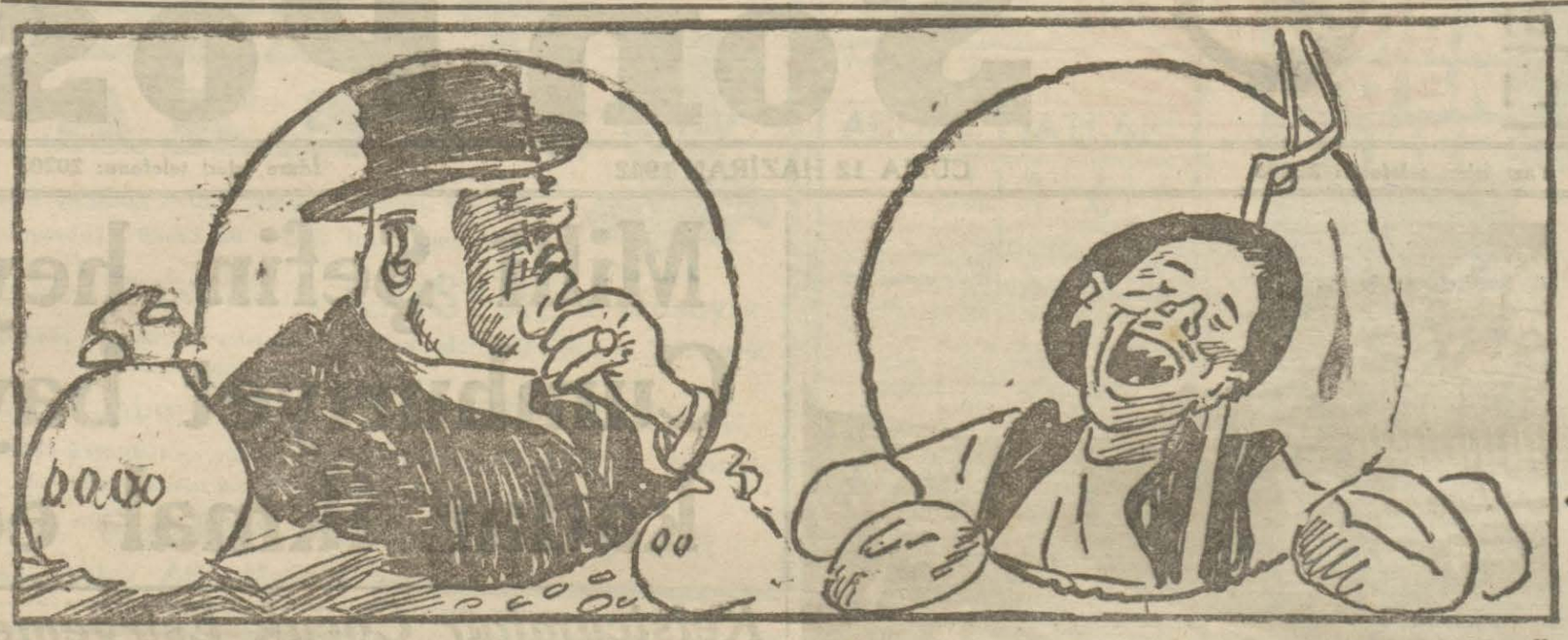

Her zengin rahat, her fakir de mutlaka sıkıntıda değildir. Parayı kazanmak gibi sarfetmenin de yolunu bilmek de hünerdir.

Şehir Haberleri

Halk Evleri daha geniş bir faaliyet gösterecekler

Parti Genel Sekreterinin riyasetinde parti kaza ve Halkevleri reisleri dün bir toplantı yaptılar, toplantıda bazı kararlar alındı

Şehrimizde bulunmakta olan Cümhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Memduh Şevket Esendalın reisliğinde Parti Vilâyet Merkezinde mühim bir toplantı yapılmıştır.

Parti Müfettişi Reşad Mimaroğlu Kaza parti başkanları ve idare heyeti azalarının hazır bulundukları bir toplantıda Parti ve halkevlerini alâkadar eden meseleler etrafında görüşülmüş halka aid hizmetlerde alınacak tedbirler kararlaştırılmıştır. Toplantıda halkevlerinin her sahada halkı tenvir ve irşad için daha geniş bir çalışma göstermeleri lüzumu üzerinde durulmuştur.

Parti başkanları halkevleri çalışmasını daima takib ve halkın bu millî kültür müesseselerinden azamî derecede istifadelerini temin edecekler dir. Her halkevi muayyen bir program dahilinde çalışma neticelerini muntazaman Parti Genel Sekreterliğine bildirecektir.

Toplantıda Parti başkanları kazalarına aid ihtiyaçlar etrafında Parti Genel Sekreterine izahat vermişlerdir. Bu ihtiyaçların peyderpey teminine çalışılacaktır.

Piyongo biletinde tahrifat yaparak para almıya kalkmış

Millî Piyango İdaresinde dün de bir bilet üzerinde tahrifat yaparak 500 liralık ikramiyelerden birini almağa kalkışan bir sahtekâr yakalanmıştır.

Ortaköyde oturan ve isminin David olduğu anlaşılan bu adam, dün elinde bir piyango bileti olduğu halde Bahçekapıdaki Millî Piyango idaresine gelmiş, ikramiye almakta olan talîlilerin arasına karıtlarak sırası gelince biletini memurlara vermiştir.

Herhangi bir sahtekârlığa ve tahrifata karşı ötedenberi idarece tatbik edilmekte olan usule göre Davidin uzattığı bilet de elektrikli Pertavsızdan geçirilmiş, bu suretle biletin üzerindeki rakamların sahte olduğu derhal anlaşılmıştır.

Hâdiseden haberdar olan idare şefi Kenan Birsen, sahtekâr Davidin cürmümeşhud halinde yakalanmasını teminen keyfiyetten polisi malûmattar etmiş, David gelen memurlar tarafından yakalanmıştır.

Pyango sahtekârı Müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

İki liman memuru tevkif edildi

Liman riyaseti memurlarından Tevfik Alpaslanla liman muamelât şubesi memurlarından Racihî 6 motörün Bungaza gitmesi için gayri kanunî şekilde müsaade verdiklerinden dolayı adliyeye verilmişlerdir.

Dün suçlular sorguya çeken 2 nci Millî Korunma Mahkemesi her ikisinin de tevkiflerine karar vermiş-

Trakya hattında ithalât ve ihracat eşyasının muayene yerleri

Avrupaya gidecek malların kontrolü Sivilingrad, gelen malların da Pityonda yapılması tekarrür etti

Avrupa ile kara yolunu temin edecek olan Trakyadaki köprülerin inşası bitmiş ve hattın açılması için yapılan hazırlıklar da sona ermiş gibidir. Sofyada bulunan devlet demiryolları heyeti memleketimize dönmüştür. Bulgaristandan gelen heyet Bulgarlarla eşya ve yolcu nakliyatı için hazırlanan gümrük ve hudud mukavelesini de etirmişlerdir. Bu mukavele Ankarada tasdikten sonra yürürlüğe girecektir. Bu mukavelenin esaslarından biri kara yolile memleketimize getirilen veya ihraç edilen ve bilhassa transit olarak geçen eşyanın ilk muayenesinin nerede yapılacağını tayindir.

Sofya tarikile Avrupaya gidecek malların ilk muayenesi Sivilingrad (Cesir Mustafapaşa) da Dedeağaca gidecek mallar da Pityon (Kuleli burgaz) da yapılacaktır. Bu vaziyet karşısında Kapıkuledeki gümrük dairesi ikinci plânda kalmaktadır.

Diğer taraftan hattın seyrüsefere açılması çin alâkadarlarca tayin edilmiş bir gün yoktur. Maamafih Hziranın yirmisinde faaliyete geçilmiş olacağı söylenmektedir.

Pamuk ve pirine yağı satışları serbest bırakıldı

İstanbul Vilâyetinden:

İstanbul vilâyeti dahilinde beyana tâbi tutulan ve bugüne kadar satışı serbest bırakılmayan pamuk yağlarının her hakikî ve hükmî şahsın beyannamesinde gösterdiği miktarın nısfının ve pirine yağlarının tamamının serbest bırakıldığı, mezkûr yağların bir tenekeden fazla satışlarında alınacak faturaların Ticaret ve Sanayi Odasına tevdii tebliğ olunur.

Nişanlısını ve arkadaşını öldüren polisin muhakemesi

Bir müddet evvel, Ali Rıza isminde bir polis memuru Fatihte kendisini terkeden 15 yaşında nişanlısı Hayrünnisayı tabanca ile vurup öldürmüş, Hayrünnisanın arkadaşı 14 yaşında Şükranı da yaralıyarak ölümüne sebeb olmuştu. Suçluyu muhakeme eden 1 inci ağır ceza mahkemesi muhakeme sonunda 30 sene müddetle ağır hapsine karar vermişti.

Mahkemei Temyiz bu kararı muhtelif noktalardan bozmuştur. Dün duruşmaya yeniden başlanarak taraflar ve iddia makamı nakza uyulmasını istemişler, mahkemece bu hususta karar verilmek üzere duruşma talik edilmiştir.

İnhisarlar Vekilinin tetkikleri

Şehimizde bulunmakta olan İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün öğleden evvel İnhisarlar Umum Müdürlüğüne gelerek meşgul olmuştur.

Parti Genel Sekreteri İaşe Müdürlüğünde

Şehrimizde bulunan Parti Genel Sekreteri Memduh Şevket Esendal dün bölge iaşe müdürlüğüne gelerek iaşe müdürü Mümtaz Rek ile görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmeler esnasında kendisine Vali Muavini Ahmed Kımık refakat etmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız, bize dünkü sabah gazetelerinden birini getirerek birinci sayfada büyük puntular ve Parti Genel Sekreterinin resmi ile bezenmiş bir yazıyı gösterdi.

— Şu yazının baş tarafından beş satır okur musunuz? Dedi. Okuduk. Bu beş satır şu idi:

«Bir müddettenberi İstanbulda Partiye aid bazı işlerle meşgul bulunmakta olan Parti Genel Sekreteri B. Memduh Şevket Esendal dün akşamki ekspres ile Ankaraya gitmiştir.

Arkadaşımızın yüzüne baktığımız zaman gülerek şu sözleri söyledi:

— Şimdi Parti binasında idim. Bütün kaza parti ve halkevleri heyetlerinin iştirakile bir toplantı vardı. Parti Genel Sekreterimiz Memduh Şevket Esendal da bu içtimaa riyaset ediyordu.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Olur mu?

Bir tramvay biletçisi bu kadar cür'etkârlık yapamaz

Dün, bu satırların muharriri garib, garib olduğu kadar da çok çirkin bir hâdise ile karşılaştı. Sabahleyin Aksaraydan 8.10 da kalkan 82 numaralı Harbiye - Aksaray tramvayına binmiştik. Tramvay, daha depo önünde servis beklerken biletçi, bütün yolculara, bu meyanda bize de bilet kesmiş bulunuyordu. Vazifemize gelmek üzere Belediye durağında tramvaydan indik. En az 25 - 30 adım yürümüştük. Aşağı yukarı Sultan Mahmud türbesinin tam kapısının önü.. Arkamızdan bazı sesler işittik ve döndük. Hayretle gördük ki, bir tramvay biletçisi, kutusunu koltuğuna sıkıştırmış, para çantasını sıkı sıkı kucağına bastırmış, koşmak tadır. Koşarken de şöyle bağırıyordu:

«— Efendi, bilet almadan ne reye kaçıyorsun!..»

Bu hakarete muhatab olacağımız aklımıza gelmediği için biz de herkesle beraber bu «bilet kaçağını» gözlerimizle araştırmağa başladık. Hayret.. Bu kaçak «!» bizzat biz değil miyiz?

Biletçi ayni cür'etkâr tavırla karşımıza dikilmişti:

«— Bilet almadan ne kaçıyorsun!»

El'an nasıl muhafaza edebildiğimize şaştığımız bir sükûnet içinde, elimizi cebimize soktuk, Çok şükür atmamış bulunduğumuz bileti, bu haydi en hafif ta birle söyliyelim; cür'etkâr biletçiye uzattık. Bilet kaçakçısını yakalayamamaktan mütevellid bir infialle:

«— Varmış be!»

Diye söylenerek ters yüzü geri döndü ve salkım saçak bekleyen tramvaya bindi.

Vaziyeti gözünüzün önüne getirinlz. İki durak ortasındasınız. Burada yüzlerce vatandaş bekliyor, bütün tramvay halkı, hem de yarıdan fazlasını tanıyorsunuz, size hayretle bakıyorlar. İçlerinden bilet sahibi olmadığımızı kaçı anlayacak, bir çokları şüphe yok ki, biletçinin eline bilet parasını tutuşturduğumuza hükmedecekler.

Şimdi soralım: Bu biletçi efendinin, tramvayı bırakıp, bilet alıp almadığına tam manasile emin olmadığı bir adam arkasından koşmağa, «Ne kaçıyorsunuz?» demeğe, bir kelime ile herkesin içinde böyle bir vaziyete düşürmeğe hakkı var mı? Ve.. bu vazifesi midir. Tramvay idaresinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbediyoruz. Bazı biletçilerin densizlikleri bir çok vatandaşları müşkül vaziyete düşürüyor. Bu biletçiye verilecek ceza arkadaşlarına ibret olmalıdır. Bu derece lâübalilik...

Olur mu?

Sabahtan Sabaha:

İnsanlar ve bütün Canlı mahlûklar Gibi toprakla su da Terbiye edilir.

Burhan Cahid

Neden edilmesin; en vahşi hayvanlar bile kamçı sayesinde sahneye çıkıp numara yapıyor. Dumdum kurşununa göğüs geren aslan kamçıyı görünce maymun oluyor. Kayalı, kireçli hâm topraklar gübreyi yeyip kirizmeyi görünce mahsul veriyor. Her mahlûkun ve her maddenin kendine göre bir terbiye formülü vardır. Bu formüller sayesindedir ki kömürden bile tereyağı çıkarmak imkân dahiline girebilir. «Erzaç» sistemi bu terbiyenin son eseridir.

Her yabanî ehlileşir. Her ham madde olgunlaşır. O halde başıboş akan sular, zaman zaman kopan sürekli yağmurlar neden fayda yerine zarar versin?

Memleketin bir köşesi kuraktan kıvranırken yanıbaşındaki toprağı neden su bassın? Yüksek profesör ve mühendislerimiz konferans veredursunlar, gene Amasyada yirmi evi su aldı; götürdü. Geçen yıllar Kırmasti ovasını basan su birkaç köyü birden götürmüştü. Hükûmet bu işle büyük ölçüde uğraşıyor. Çukurovanın tarihine lâyik bir erzak ambarı olması için nehirlerin terbiyesile işe başladı. İzmir suları da ayni programın içindedir. Anadolunun yayla kısımlarında su tehlike olmaz. Fakat ova kısımlarında nehir yataklarını düzeltmekte acele etmeliyiz. Nehirler ve çaylar birbirlerine bağlandığı takdirde Anadolu içinde kendi kendine ve asfalttan daha işlek yollar meydana çıkar. Açılacak kanallar su tesviyesi için birer terazi vazifesi göreceklerdir. Fransanın şimal, orta ve Akdeniz bölgesinde bütün nehirler birbirlerine kanallarla bağlandığı için Manş denizinden Akdenize kadar küçük mötürlü tekneler kolaylıkla inebilirler. Hattâ harbden evvel Romanya için İngiltereye sipariş edilen iki hücumbotu bu nehir yollarından Akdenize geçirilmişti. Bizim de böyle bir su plânı yaparak Karadenize akan sularımızı Akdenize ve Marmaraya akanlarla birleştirme imkânı vardır. Bunlar gerçi para meselesidir. Fakat yıllara taksim edilecek bir su plânı ile büyük işi başarmak güç olmaz. Bunlardan edilecek istifade zaten yapılan masrafı çok geçmeden çıkaracaktır.

Bunu yaparsak hem kasabalarımızı, münbit ovalarımızı su baskınından kurtarmış hem de memleket içinde (su) şoseleri yaparak iktisadî ve medenî hareketi hızlandırmış oluruz.

Burhan Cahid

Peyami Safanın konferansı

Üsküdar Halkevinden:

14/6/42 Pazar günü saat 17 de Evimizin Doğancılardaki salonunda Bay Peyami Safa tarafından (Romandan ne anlıyoruz) mevzuu üzerinde bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

RADYO

CUMA 12/6/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Karışık program (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.15/8.30: Ev'in saati, 12.30: Saat ayarı, 12.32. Türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Karışık makamlardan şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasıl heyeti, 18.40: Hafif parçalar (Pl.), 19: (Kitabseverler saati), 19.15: Piyano ile caz parçaları (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk müziği programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Saz eserleri, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borlar.

İstanbul borsası

11/6/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

		Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.70
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.16
Bir altın lira		33.10
24 ayarlık bir gram külçe altın		450

Esham ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 933 Ergani	22.85
Osmanlı Bankası	36.—
Akhisar Tütüncüler Bankası	72.—
Telefon Şekeli	11.20

DENİZCİLİK

Midway deniz harbine ve neticesine toplu bir bakış

("Son Posta,, nın denizci muharriri yazıyor)

Amerikan tebliğlerine göre 14 Japon harb gemisinin batması veya yaralanması ile netucelenen Midway deniz harbine dair filhakika şimdiye kadar pek fazla malûmat alınamamıştır. Fakat. Midway adası denilince ve bir deniz çarpışması bahıs mevzuu olunca bu iki malûm ele alınarak bir takım düşünceler üzerinde durmamız kabildir.

Japonların altı ay evvelki Pearl Harbour baskınına kadar geri gidelim. Amerika henüz harbe girmemiştir. Japon murahhasları Amerikada müzakere halindedirler; fakat Japonya evvelden kararını vermiştir. İnisyatif Japonlardadır. Onlar, ani olarak Amerikalılara bir darbe indireceklerdir. İngilizlerle Ameikalılar ise denizde Japonyadan üstün bir kuvvete malik oldukları için Japonyayı iktisadî bir abluka içerisinde bulundurabileceklerine ve ellerindeki üsler sayesinde coğrafya bakımından esasen Japonyayı çevreliyebildikleri cihetle bu memleketin kolay kolay harbe atılamıyacağına inanmaktadırlar.

İşte bu hesabda bir sürpriz karşısında kalacaklarını ummıyan Amerikalılar bilhassa donanmalarının büyük bir kısmının bulunduğu Pearl Harbour üssündeki komutanlarıma müteyakkız olmalarını ihtar etmekle iktifa etmişlerdir. Buradaki alâkadarlar ise icabı kadar emniyet tedbirlerini almakta kusur etmişler, neticede acı bir sürpriz bir Japon baskını şeklinde gelip çatmıştır.

Amerika donanması kendisini uzun zaman toparlıyamıyacak derecede darbelenmiş bulununca ve arkasından doğu Asyadaki Japon kara kuvvetlerinin taarruzu ile beraber İngiliz filosunun uğradığı ağır mağlûbiyet gelmiştir. Böylece Anglo-Saksonlar daha işin başlangıcında deniz üstünlüğünü Japonlara terketmiş oldular. Singapur. Surabaya ve Filipinler gibi mühim üsler de elden gıttı. Daha evvel Wake gibi pek uzaklarda ve Pasifikte bulunan adalarını Japonlar kısa bir zamanda ellerine geçirdiler.

İngilizlerle müttefiklerinin hafif kuvvetlerile Japonlara deniz lerde yapabildikleri son mukavemet de Cava deniz muharebelerinde kırıldı; bu suretle Japon donanmasının Uzakdoğu denizlerindeki üstünlüğü kat'ileşti. Ancak zamanla kısmen toparlanan Amerika donanması (şimdiki anlama göre donanma denilince uçak gemileri ile birlikte kuvvetli bir deniz hava filosuna malik bir filonun murad edilmesi gerekir) Mercan denizi muharebesinde Japonlara mevcudiyetini yeniden hissettirdi. O zaman Amerikalılar zayiata uğradılarsa da Japonlarda da bir takım kayıblar kaydedildi ve Japonların stratejik hedeflerine varamadıkları söylendi.

Şimdi Midway harbine gelelim. Bu ada taşıdığı ad itıbarile (yol ortası, yani yarı yol) demektir. Amerikalıların en mühim üslerinden olan Dutch Harbour ile Pearl Harbour arasında yani Hawailer ile Aleutenlere giden yol ortasında bulunan ve stratejik kıymeti yegâne olan bir uğrak yeridir.

Midway adasını ele geçirmeden Amerikanın yukarıda söylediğimiz iki mühim üssüne el atmak imkânı olmadığı gibi Midwayin Amerikalılarda bulunması da her zaman için Pasifikten Japonyaya gelecek tehlikeyi yaklaştırıcı ve kolaylaştırır gibi bir mana taşır.

Şu halde burası Japonlar için gerek taarruzî bakımdan, gerek müdafaa bakımından ehemmiyeti haizdir. Japonlar Amerikayı istilâ etmeği düşünmüyorlarsa bile Amerikanın üslerini ele geçirmeği tasarlamış olabilirler. Bu suretle deniz cephesi yalnız cenub, yani Avustralya olur.

Bütün bu düşüncelerden sonra denilebilir ki Japonlar Midway daki kuvvetleri yok ettikten veya kaçırdıktan sonra burasını zapta teşebbüs için harekete geçmişlerdir. Fakat Japonlar bu defa da Pasifikte Avustralyanın şimali şarkisinde gördükleri mukavemet ile karşılaşmışlar ve bu yüzden garbe doğru çekilmek zorunda kalmışlardır.

Şu halde Amerika bahriyesi Pearl Harbourdan sonra bir daha gaflete düşmemek niyetinde olduğunu ve Amerikan deniz ve hava kuvvetlerinin günden güne kuvvetlenmekte bulunduğunu filen görüyoruz. Bundan başka personel de gitgide daha ziyade dövüşücü bir kabiliyet iktisab etmekte ve her tecrübe kazandıkça daha çetin muharebe etmektedir.

Eğer Amerika tebliğlerinde zikredildiği gibi Japon deniz kuvvetleri iki veya üç uçak gemisi kaybetmiş ve iki veya üç muharebe gemileri de yaralanmışsa Amerika donanmasının deniz üstünlüğünü tekrar ele almağa ilk adımını atmış olduğunu kabul edebiliriz.

S. C.

Radyodaki müsahabeden çıkan mesele

Pehlivanlık tarihimiz tahrif olunmadı!

Yazan: Eşref Şefik

Ankaradan dönüşümde 35 senedir tanıştığım Sami Karayelin Son Postada çıkan bir yazısını gösterdiler. Karayel, Ankara radyosunda Kırkpınar güreşlerine dair yaptığım iki konuşmayı pehlivanlık tarihimizi tahrif eden malûmat ve hikâyelerle dolu bularak şöyle şikâyet ediyor:

«Radyoda konuşan zatın kim olduğunu bilmiyorum. Çünkü müsahabeyi tesadüfen açıp dinlemiş ve karmakarışık olduğunu görünce sinirlenip kapamıştım. Müsahabede Makarnacıyı, Aliçoya; Aliçoyu, Kavasoğlu Koca İbrahime takaddüm ettiren bu zat nihayet Aliçoyu Koca Yusuf devrine bağlıyarak güreştirmiş bulunuyordu.»

Radyodaki konuşmam dolayısile bilmiyerek bana çatan ve güreş tarihimizi tahrif ettiğimi iddia eden Karayel, otuz beş senelik ahbabım olduğu için ona cevablarımı şahsan vermeği ve bu suretle efkârı umumiyeyi tenvir etmeği münasib gördüm.

Azizim Karayel!.

Ankara radyosundan konuşan adam bendim. Güreş tarihimize aid hikâyeleri, vak'aları senelerdenberi ayni kanallardan ve ayni insanlardan beraberce topladığımızı unutacak kadar ihtiyarladığını zannetmiyorum.

Dostu, düşmanı; manalı, manalı güldüren o hücumundaki esaslı noktaları radyoda anlattığım gibi sana da bir daha anlatayım da tamam dinlemediğini söylediğin o müsahabemde hikâyelerimi nasıl teselsül ettirdiğimi hakkile bilmiş ol.

Aliçoyu Kavasoğluna ve Makarnacıyı Aliçoya takaddüm ettirerek konuşmadım. Hattâ Kavasoğlunun ihtiyarlığı dolayısile saya ocağına alınan bu iki pehlivanın güreşlerinden bahsettim. Aliçonun Koca Yusuf devrine bağlanmasına gelince:

Aliçodan sonra başpehlivanlığa lâyık addedilen Adalının Koca Yusufla müteaddid güreşleri olduğunu bilirsin. Hattâ ben şöyle iddia edeceğim ki. Adalının meydanlara hâkim olduğu devir, Koca Yusufun Amerikaya gitmesile başlamıştır. Bu itibarla Koca Yusuf devrini Aliçonun son devrile birleştirmek kadar tabiî bir şey olamaz.

Aliço ile Yusufun güreşine gelince, ah Sami!. Bunu sen de vaktile yazmış değil misin?. Abdülhamid devrinde toplanan pehlivanların güreşmeden dağılmaları kararlaştığı zaman Akaretlerdeki pehlivan kahvesinde Aliçonun kisbet zembilini Koca Yusufun önüne bırakıp «kozumuzu paylaşalım» teklifinde bulunması da bu iki pehlivan arasında evvelden başlamış bir rekabetin ve bir güreş paylaşma ihtiyacının mevcudiyetine delâlet etmiyor mu?.. Bunu Son Postadaki yazında sen de kabul ettiğine göre aramızda hi

(Devamı 6 ncı sayfada)

"Son Posta,, nın bulmacası: 27 - (11)

Bunlardan 30 tanesini halledcrek bir arada yollıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Talisiz (7), Beyaz (2).

2 — Zeybek (3), Alleden biri (4).

3 — Hürafe (5), Beraber (2).

4 — Beraber doğan (4), Bir tenvir vasıtası (5).

5 — Bir yıkama kabı (5), İptidai bir silâh (2).

6 — Uyumakta emir (2).

7 — Kuy'u, karanlık yer (4), Bir erkek ismi (5).

8 — Bir riyaziye istilâhı (2). Karışık renk (5).

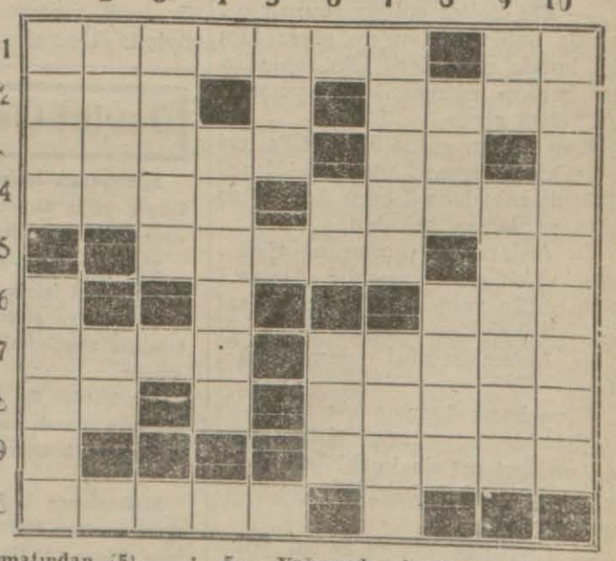

9 — Yemek levazımatından (5).

10 — Meclis reisinin soyadı (5).

Yukarıdan aşağı:

1 — Eski bir erkek ismi (4), Harbde girilen yer (5).

2 — Ufuklar (4), sahib, canlı (2).

3 — Batın, döl (5).

4 — Gitmek (6)

5 — Yağmurdan hasıl olan (3).

6 — Fransızca bir harfi tarif (2) Bakmaktan emri (3).

7 — Vakit (5), Afiş, reklâm (4).

8 — Teline bastı derler (3), Ulaşmaktan emri (4).

9 — Bir renk (2), Boya boyayan (6)

10 — Bir hastalık (9).

«Son Posta» nın tarihi tefrikası: 132

PATRONA HALİL

Halil hil'atları evire çevire gözden geçirdikten sonra sordu:

— Ya bunları sırtına geçiren padişah tarafından mesned ve mansaba geçirilmiş mi addolunur?

— Beli aslanım.

Halil emir neferine dönüp seslendi:

— Bre Kara Ali, durman, Muslu ve Deli Mustafa ve Urluyu çığırın.

Nefer koştu, az sonra Halilin üç arkadaşı seğirterek gediklr. Halil hil'atleri havaya kaldırarak karşıdan karşıya gösterdi:

— Şevketlû padişah bunları gön dermiş. Durman iksa eylen.

Ötekiler hil'atlere saldırdılar. Urlunun ağzı kulaklarına geliyordu. Gözlerini süze süze gülümsedi:

— Biz sekbanbaşıyız sultanım, acaba sekbanbaşılık hil'ati kangisidir?

Halil bir tanesini gösterdi:

— Bu olacaktır. Yakası ve kolları dahi islemeli.

Diye Urlunun yüzüne baktı, meydanı çınlatan bir kahkaha attı:

— Bre kalleş çulbaz, buban evinde dahi bundan mı giyer idin ki, bunda şimdiden: «Şu senindir, bu benim» nizama kalkışıyorsun? Al birini götür.

Hep birden gülüştüler. Hil'atleri alacakları zaman köse Abdülgani Efendi meydana çıktı bir gölge gibi yanlarına sokuldu:

— Anları orta koğuşuna götürün, vakit gece yarısıdır. Alessabah bütün yoldaşları meydana saf evlevip karşılarında 'ksa eylen oğlum. Anları istihfaf eylemen oğlum.

Diye hasır üzerine çömdü.

Sabahleyin güneş yükselirken on yedinci ortada horul horul uyuyan Umad hocayı bir yeniçeri uyandırdı:

— Buyurun efendi buba, yoldaşlar cenabı şerifinizi isterler.

Dedi. Hocayı önüne katıp meydan ortasında meşveret meclisi kuran yoldaşların yanına götürdü. Patrona Halil çok öfkeli görünüyordu. Mollayı görür görmez diz üstü gelip:

— Ya biz size üç hil'at mi demiştik? Veziri sefihin başı ne oldu? Ya, Zülâli Efendi bubamız neden kazasker edilmedi.

Diye karakulaklı yakağanına el attı. Umad Efendi uyku sersemi olduğu için ilkin ne söylendiğini pek kavrıyamadı. Fakat Patronanın «kara kulaklı» sına gözleri ilişince efendinin çeneleri çarpmağa başladı. Helecanlı helecanlı sordu:

— Çuhadarımız şeyh Murad geldi mi?

— Geldi. Ortada karnını doyururlar.

— Şevketlû padişahımız şu hil'atleri anınla mı ihsan buyurmuşlar?

Patrona çıkıştı:

— Efendi dilinizi sürçtürmen. Anları şu karakulaklular aldı, ne ihsanından dem vurup durursuz?

— !...

Hoca başını eğince, Halil ayağa kalkıp karşısına dikildi:

— Baka molla efendi, sarayı hümayna «ezbar» eyliyelim dediniz. Biz «ezbar mezbar» bilmezük. Üç hırka ile bizi avlarlar mı sanurlar? Tiz imdi saraya varup padişaha söylen: «Üç neferi kimesne diri diri teslim edlmez ve Zülâli buba mız kazaskerlik mansabına getürülmez ise anda varup taş taş üstüne komazuz!» böylece ve şöylece malûm ola!

Abdülgani Efendi Patronanın karşısında, hocanın tam ardında duruyordu. Patronaya başile: «Çıkış, çıkış!» işmarı verdi. Patrona gözlerini daha ziyade ağarttı:

— Son diyeceğimizi âlâ duydunuz. Şimdi katıra binip saray yolunu tutun! Umad Efendi şaşkın şaşkın etrafına bakınmağa başladı:

— Bizim katırımız var idi?

Patrona alay etti:

— Yarın cennette de katır mı arıyacaksız? Şundan bir at çeksünler!

— Çuhadarımız şeyh Murad kandedir oğlum?

— Şeyh Muradın karnını doyururlar demiş idik. Lâkırdı anlamaz mısız? Muradı neyliyeceksiz? [Güldü] baka bubalık, «çuhadarı yanıma alur, kendüm saraya varmaz; yerime anı salarım deyu düşünür isen» dahi kendini yok bil!

(Arkası var)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

İşletmemiz ihtiyacı için kapalı zarf usulile 350,000 üç yüz elli bin aded adi kerpiç tuğla alınacaktır. Beher bin tuğlanın Haydarpaşada teslim muhammen bedeli 28 lira 65 kuruştur.

Eksiltme 29/6/942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de Haydarpaşada 1 inci işletme komisyonunda yapılacaktır.

Eksiltmeye gireceklerin muayyen saatten bir saat evveline kadar kanuni teminat akçelerini ihtiva eden teklif zarflarını komisyona vermiş olmaları lâzımdır.

Eksilmeden iki gün evveline kadar teklif edecekleri tuğlalardan iki adedini nümune olarak komisyona vererek mühürleteceklerdir. Fazla izahat ve şartname almak istiyenlerin komisyona müracaatları. «6279»

Muhammen bedeli 5831 (beş bin sekiz yüz otuz bir) lira 30 (otuz) kuruş olan cem'an 50,707 M3 muhtelif eb'atta 1241 (bin iki yüz kırk bir) adet çam dilme (23.Haziran.1942) Salı günü saat (16) on altıda Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 437 (dört yüz otuz yedi) lira 35 (otuz beş) kuruşluk muvakkat temnat ve kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (15) on beşe kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

(6222)

«Son Posta» nın edebî romanı: 22

Erkeği kadın yaratır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Madem başkasının olacaktın, niçin, neden bu kadar üzerimde tesir yapmağa kalktın? Niçin bağladın beni?...

Genç kızın saçlarından yakalamış, şiddetle başını sallayordu.

— Ben sana ne yaptım?

Semahat, derin bir haz duyuyormuş gibi, başını kurtarmak teşebbüsünde bulunmuyordu. Bilâkis yüzünde derin bir haz duyanlara has bir genişleme ve huzur vardı. Gözlerini kapamış, başını geriye bırakmıştı. Bu teslimiyet Vedadı büsbütün çileden çıkarmıştı. Bir elile genç kızın gırtlağını yakalamış, tartaklamakta devam ediyordu:

— Mukabelen bu mu olacaktı? Ben size işte bunun için kıymet vermedim. Kadın bana bunun için bir oyuncak gibi gözükürdü. Amma, oyuncaktan oyuncakçılıta geçmesini çok iyi biliyorsunuz.

Boynundaki tazyikten genç kızın yüzü tekallus etmişti. Kurtulmak için en ufak bir harekette bulunmuyor, yalnız yanaklarından mebzulen damlalar yuvarlanıyordu.

— Oooh, ne güzel Vedad.. hiddetin, nefretin bile güzel.. hakaretinde bile başka bir lezzet var. Ne olur öldürsen, öldürebilsen beni..

Kesik kesik, müşkülâtla nefes alarak konuşuyordu.

Vedadın aklı başına gelmişti Genç kızın boynundaki eli gevşedi, Saçlarını sıkan parmakları çözüldü. Oooh, ne yapıyordu?

— Affet beni Semahat.. ne yaptığımı bilmiyorum. Deli gibiyim.

Vedadın, ateşler içinde yanan başını göğsüne çekti. Saçlarını okşayarak:

— Bir de beni düşün Vedad, dedi.. Ya ben senden farklı mıyım? Günlerdenberi tahammül edilmez bir ıztırabın gayyasında boğuluyorum. Evvelâ şiddetle reddetmek istedim. Ailem, bana düşen vazifeyi pek nazikâne ihsas etti. Bize çok ağır gelecek bir sefalete namzediz. Babamın 'lâçlarını yaptırmaktan âciz vaziyete düşüyoruz. Çalışmak imkânlarını bulamadım. Aileme başka nasıl yardım edebilirdim? Zengin bir adammış, bizim Adnanın patronu... Bir defa beni görmüştü. Beğenmiş, yaşlı bir adam... «Baba» diyebilirim ona... Amma ne çare Vedadcığım, kalbimi parçalıyacak, hislerimi körletecek, seni gönlümün ebedî sahibi addederek onun olacağım. Kader.. Ne denir.

— Kadere talihe, her şeye isyan etmek istiyorum! Niçin, niçin beni bu kadar tesirin altına aldın Semahat! Sen benim için diğer kadınlardan farklı olmıyacaktın. Şimdi o kadar senınim, o kadar ha kimiyetin altındayım ki, elimi bırakınca düşmekten korkuyorum. Sen bana yepyeni bir şahsiyet verdin, bana yepyeni bir ruh yerleştirdin. Hep seni istiyeceğim, hep seni arıyacağım; sensiz yaşamak çok tadsız olacak Semahat!

Genç adamı, sarsılan omuzlarından tutarak biraz daha kendine çekti:

— Beni affetmelisin Vedad... Yalnız hislerinin değil, aklın şuurun da sesini dinle... Benim yerimde sen olsaydın...

Hıçkırıklar onun da sesini boğazında düğümlemişti:

— Beni unutma Vedad!... Düşün ki, bu kalb yalnız senin için çarpacaktır. Yolun değişmesin Vedad. Her zaman ben senin yanındayım. Dediğin gibi sana yeni bir hüviyet verebildimse, üzerinde küçük bir tesirim varsa, yeni yolunda yürü... Nevmidiye düşmiyecek, bedbin olmıyacaksın. Çok çalışacaksın Vedad... Bu hummalı çalışma arasında ıztırabını düşünmeğe vakit bulamıyacaksın... Havatında inkılâblar yapmağa çalış, kimsenin senden beklemediği büyük işler gör, sende bunları yapacak harikulâde bir kabiliyet var.

İsyanla başını salladı:

— Ben senin için, sana kendimi beğendirmek için çalıştım. Çok güç olmasına rağmen yeni bir kalıba girdim. Amma bundan sonraki gayret neye, kimin için!...

— Gene benim için sevgili, gene benim için... Beni düşüneceksin. benim memnun olduğumu, seni iftiharla takib ettiğimi düşünecek sin. Söz veriyorsun değil mi benim yaramaz çocuğum? Sen, farkında değilsin, aramızda geçen o piyano hâdisesindenberi, seni adım adım takib ediyorum. Çalışmağa başladın; bazan dinliyorum; beni çoktan geçtin... İlerlet bunu Vedad... Büyük bir san'atkâr olabilirsin!... Çalış, büyük eserler yaratmağa çalış... Benim için... Mademki senin için kıymetliyim bu kadar... Sanki bana beğendirmek istiyormuşun gibi uğraş... Ben bunları göz yaşlarımla dinliyeceğim. Kırık ruhlar için musiki en güzel arkadaş; yaralı kalbler için musiki en tesirli bir ilâctır. Büyük san'atkârlar; büyük eserler; büyük ıztırablardan doğmuştur Vedad!...

.....

.....

Düğün günü...

Semahat evleniyor.

Köşkteki telâş; daha sabah karanlığı; istasyondan köşe misafir getiren arabaları görmemek için köyden kaçmağa karar verdi. Iztırabını tam manasile müdrik olan ablası:

— Birkaç gün akrabalardan birine misafir git; Vedad! demişti.

Hiç bir teselli kâr etmiyordu.

Meserret; kardeşine bu vaziyeti tabiî karşılaması lâzım geldiği yolunda bir hayli dil dökmüştü. Fakat; o gecedenberi Vedad kendini kaybetmişti. Bir roboto gibi dolaşıyor; ne konuşuyor; ne bir şey yiyordu.

(Arkası var)

Selâhattin Enis için...

Mütevazi, kibar, ince ve örnek adam, edib ve usta romancı

YAZAN
İbrahim Hoyi

Bugün büyük fakat mütevazı, bedbin fakat imanlı bir insanı bir kelime ile bir «insanı kâmil» i toprağa veriyoruz. Öyle bir varlık ki koca dünya saçlarını ağarttığı, binbir cielveli felek ona türlü türlü oyunlar ettiği halde gene de belini bükememiş, haysiyetini kıramamış, maneviyatını öldürememişti. Salâhattin Enis gerçekten «enis» bir arkadaştı. Bütün büyüklüğüne, efendiliğine rağmen küçüğe kadar inerek onun kalbine girmesini, gönlünü almasını bildiği gibi, kendisinden büyüğün yanında da asla küçülmez; o tevazuu, mahcubluğu ile birlikte yükselerek onunla omuz öpüşürdü.

★

Edebiyat münekkidleri, onun eserleri hakkında ne hüküm verirlerse versinler, ben şunu diyeceğim ki, edib ve usta romancı Salâhattin Enis ister «Sara» sında, «Bataklık çiçeği» nde topladığı küçük nesir hikâyelerinde, ister «Zaniyeler» gibi, «Endam Aynası» gibi romanlarında olsun, «zehir çanağı» na batırdığı kalemi ile bize gerçek hayatı, engin bir realist görüşle fakat hiçbir çirkinliğe, iğrençliğe kaçmadan resimlerken san'atını bir menfaat, gösteriş, kazanç; şöhret vasıtası olarak değil; samimî iç duygusunu ve cemiyetin hassas varlığında teptirdiği aksülâmelleri perçinlemek için kullanmıştı. «Kadın» ı süs, kokudan sıyırarak bütün maddiyeti ile önümüzde bu kadar kahramanca, bu kadar cesur bir hamle ile teşrih masasına ilk yatıranlardan biri elbette ki kadri bilinmeyen Salâhattin Enistir. Düzme şöhret köşkünde oturmaktansa gerçek değer kulübesinde inzivasına çekilmeği tercih eden Salâhattin Enis, birçok iniş çıkışların, fırtınaların, hızla değişen cemiyetin örf, âdetlerin kurbanı olarak, ne yazık ki en verimli çağında ve çok evvel manen susmuştu. Yazmıyordu. Yazmak istemiyordu. Son zamanlarda, çok sevdiği ve saydığı Cevad Fehminin teşvikile gene canlanmış, eski günlerine aid hatıralarını o bedbin ve karanlık üslûbu ile küçük hikâyeler halinde vermeğe başlamıştı. «Göç», «Korkunç bir gecenin hikâyesi», «Sönen bir güneş» (1) onun bize emanet ettiği en son vediaları, armağanlarıdır.

Beni arkadaşlığı ile taltif eden üstad Salâhattin Enis, bu hikâyelerini «Son Posta» veya «Yedi Gün»e vermeden önce bana okutmak tevazuunu göstermiş, «Söyle canım, demişti... Nasıl buluyorsun?. Gene yazmaya başlıyabilir miyim?.. Çok sevdiğim okuyucularım, acaba beni yadırgamazlar mı?...»

Son yazılarında da eski kültürün köklü çeşnisini hiç kaybetmiyen bu yüksek, kibar, ince ve örnek adam yenilik üzentisini asla anlamamış, binbir titizlikle seçtiği ve bir oya gibi işlediği kelime ve terkibleri, bugünkü neslin kulağına hoş gelmese de, kaleminin ucundan atmaya asla kıyamamıştı.

★

Bugün «insanı kâmil» Salâhattin Enisi toprağa veriyoruz. Toprak böyle bir nimete, konuğa kavuştuğu için, ne kadar mes'ud ise, biz de sevgili bir arkadaş, bir üstaddan ebediyen uzaklaştığımız için o kadar yaslı ve acılıyız. Tanrıdan kendisine engin rahmetler...

Hâk ol ki hâk eyleye mertebeni âli

İbrahim Hoyi

(1) Sönen güneş 4 Mayıs 1942 de Yedi Günde çıkmıştır, ki Salâhattinin neşriyat âlemindeki en son yazısıdır.

Hayatı ve son günleri

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Dün sabah, onun evinin balkonundan:

«— Kolay gelsin çocuklar!»

Diyen sesini değil, ölüm haberini işittik. Bütün hayatında sessiz, silik, kenarda, köşede kalmağa o kadar yakınlık duymuştu ki, ölümü bile böyle oldu. Bir duvar aşırı yerde gözlerini, gene makine gürültüsü arasında yummuş ta haberimiz yok.

Sabahları biz, entertiplerin gürültüsü, ajans kâğıdlarının arasında bunalırken, balkona çıkar, bizlerin yaşı kadar zaman evvel aynen yaşadığı bu hummalı faaliyete adeta tahassürle bakarak:

«— Kolay gelsin çocuklar!»

Derdi.

Altı gündür kulaklarımız bu «baba» ca «hoca» sese hasretti:

«— Salâhattin Enis hasta....»

Dediler. Hastalığı bile sevimli. İki günde bir, zayıf omuzlarına çullanan hafif bir nezle onu yatağında nöbetçi bırakırdı. Siz şu satırları okurken biz onun küçük vücudunu ebediyete doğru yola çıkarmış bulunacağız. Hâlâ hiç birimiz inanamıyoruz. Ondan daha genç bir arkadaşın ölümü belki bize bu kadar inanılmaz gözükmeyecekti. Bana öyle geliyor ki, şimdi kapı açılacak, beyazı siyahlarına galib, dağınık başlı saçı kapıdan d...nacak, 18 yaşındaki bir delikanlının gözlerinden daha parlak, 5 yaşında bir çocuk kadar saf bakışile, hemen masamın yanındaki masasına geçerken:

— Merhabaa, çocuklar!...

Diyecek. Söz açılmazsa, bütün konuşması bundan ibarettir. Hemen uzun çubuğuna sigarasını geçirecek, iri çakmağile tutuşturur tutuşturmaz, gözlüğünü kulağının arkasına doğru biraz daha çekerek önündeki yazılara eğilecektir.

O, bir ömrü matbuata harcamıştır. Hem de nasıl? Çekirdekten yetişerek ve bu mesleğin en kahırlı günlerinde mücadele ederek, mürettibhane kasaları altında yatarak, yetişerek ve yetiştirerek...

Senelerce gündüze hasret kalmıştı. Ahmed Cevdetin «İkdam» ın da gece sekreterliği yaptığı zaman gün biterken işe başlamış, gün başlarken yatağına girmiştir. Bir gün köprü üstünde nasılsa güneşin batışını görmüş, gözleri yaşararak anlatırdı. Gayri ihtiyarî:

«— Ne güzel!» diye bağırmış.

Hayatı geceleri çok, gündüzleri az olarak geçti. Ona bedbaht demeğe dilim varmıyor. Ölünce insanları zavallılaştırmamalı...

Nasıl bazı insanlarda cürüm işlemeğe istidad varsa, onda da cürüm değil, bir kusur bile işlemeğe muktedir olamayan bir istidad vardı. Bir insanı kırmış mıdır; bir insan, ondan küçük bir fenalık görmüş müdür? Hiç zannetmem!

Mihnet! yalnız kendine idi. Amma zevk ederek yüklenirdi bu mihneti. Derbeder olduğu zamanda, kendini bazan sebebsiz bedbinliklerin kucağına bıraktığı zaman da gene asil, gene yüksek, gene şayanı hürmetti.

Benim yaşım kadar bir meslek ömrü var. Hiç huzur vermemiş, büyük istikballerin merdivenlerinden tutup aşağı indirmiş onu..

Buna rağmen ne taze, ne canlı bir meslek aşkı yaşıyordu içinde. Meşale sönmemişti. Bu meşale, hiç şüphe yok, dün sabah, gözlerindeki son ışıkla beraber sönmüş, bu meslek heyecanı, kalbile beraber durmuştur.

Bütün edebiyat âleminin romantizmin bulutları arasında, hayal âleminde uçtukları zamanlarda en realist eserlerini verdi. Hikâyelerinin adedini Allah bilir. Romanları keyfiyet itibarile düzünelerle eser veren meşhur «!» ların çoğuna faiktir.

Amma o, ne «Zaniyeler», ne «Sara», ne «Endam aynası» müellifi, ne hikâyeci, ne gazeteci, ne muharrir Salâhattin Enisti. Tek mısra yazanın büyük şairlik payesine yükseldiği bir devirde, eserlerinden bahsedildiği zaman kızarır, samimi olduğuna asla şüphe olmayan bir tevazula, başını yana sarkıtırdı. Bir devri kapamış, yeni bir çağı açmış gibi, mazi ile irtibatını kesmiş, istikbale hiçbir ümid oltası atmadan «gün bugün» felsefesile yaşıyordu.

Onun bize, benim gibi genç ona nisbetle matbuat ve edebiyat âleminde bir emekleme çağında olanlara, verdiği güzel tecrübe örnekleri, istifadeli nasihatler vardı. Bunun için «hoca» derdik. O da bize seslenirken, sesine en müşfik bir baba alâkasının katıksız samimiyetini katardı.

Hayır, ben ne romancı, ne hikâyeci, ne gazeteci Salâhattin Enise yanmıyorum. Bir tane daha yetişir.

Benim gözlerim insan Salâhattin Enis için yaşlı...

Nusret Safa Coşkun

Memleket haberleri

İzmirde

Sebze ve meyva bol, fiatlar iniyor, belediye reisi pazar yerlerinde kontroller yapıyor

İzmir (Hususi) — Belediye reisi Reşad Leblebicioğlu şehrimizin muhtelif semtlerindeki pazar yerlerine giderek yapılan satışları tetkik eylemiştir. Belediyenin emrile pazar yerlerinde satılan bütün maddelere etiket konulduğu gibi esnafın pazarlık yapmasının da önüne geçilmiştir.

Sebze bollaştığı gibi bu sene meyvalar da gayet boldur. Pazar yerlerinde yapılan satış fiatları şöyledir:

Kabak 7,5 kuruş, araka 20 kuruş; domates 70; biber 70; çalı fasulya 17,5; İstanbul Ayşe kadın fasulya 25 kuruş, salatalık 5; bamya 70; kayısı 20-30; kiraz 25; şeftali 60; vişne 30; armud 120 kuruş.

Sebze ve meyva fiatları inmeğe meyyaldir.

En iyi tütün yetiştirene ikramiye verilecek

Tütün piyasasında her sene hükûmet namına nâzırlık vazifesini oynıyan Yerli Ürünler Türk Limited şirketi; bu yıl da en iyi tütün yetiştiren müstahsili seçerek ikramiyesini verecektir.

Bu münasebetle Perşembe günü saat 9:30 da şirket binasında alâkadarlar toplantı yapacaklar ve nümuneleri tetkik ederek çiftçilerimizden en muvaffak olanını seçecekler dir.

İzmirde bir müteahhidimiz Maarif Cemiyetine geniş teberruda bulundu

İzmir (Hususi) — Müteahhid Niyazi Ersoy, Karataşta İngiliz bahçesi civarında sahib olduğu 2538 metre kare genişliğindeki arsasile üzerindeki binaları ve bina enkazını kız talebe yurdu inşa edilmek üzere Türk Maarif Cemiyeti manevî şahsiyeti adına teberru etmiştir. Hibe muamelesi, tapu dairesinde yapılmıştır.

Türk Maarif Cemiyeti adına cemiyetin İzmir şubesi idare heyeti reisi Türkiye Cümhuriyet merkez bankası müdürü Nazif İnan, tapu sicilini imzalamış ve hibe muamelesinde gazeteciler de bulunmuştur.

Yakında plânı hazırlanarak inşaına başlanacak kız talebe yurdu binası 200 talebelik olacaktır. Cemiyet tarafından ileride 400 erkek talebe olacak büyüklükte bir yurd binası daha inşa edilecektir.

Sıvasta

Bu yıl patates pek fazla ekildi, köylüye yeniden tohumluk dağıtıldı

Sivas (Hususi) — Vilâyetimiz ve çevresinde bu yıl geçen yıllara nazaran daha bol miktarda patates ekilmiştir. Ayrıca ziraat müdürlüğü tarafından da çiftçiye 170 ton patates tohumu tevzi edilmiştir. Bu yılki patates rekoltesinin geçen yıllara nazaran daha bol olacağı kuvvetle ümid edilmektedir.

Tirpan tevziatı

Vilâyetimiz çiftçilerine ziraat müdürlüğü tarafından 2000 adet tırpan tevzi edilmiştir. Köylümüz bu tevziattan, bilhassa mevsim dolayısile, çok memnundur.

Halk dağıtma birlikleri

Şehrimizde da halk dağıtma birlikleri etrafındaki çalışmalar hararetle devam etmektedir.

Dokuma tezgâhı iplikleri

Vilâyetimizdeki el dokuma tezgâhlarının ihtiyaçları için ayrılıp her ay muntazaman gönderilmekte olan ipliklerden Haziran ayına aid kısım da şehrimize gelmiş olduğundan yakında tevziata başlanılacaktır.

Samsunda kaymakamların toplantısı

Samsun (Hususî) — Vilâyetimizi alâkadar eden işler hakkında görüşülmek üzere kaza kaymakamlarının iştirakile vilâyet makamında valimiz Faik Törelin idaresinde bir toplantı yapılmış, bu toplantıda şehrimizi ve vilâyetimiz çevresini ilgilendiren hususat hakkında bazı kararlar alınmıştır.

Yeni Nesil ilk okulun sergisi

Sergiden bir köşe ve sergiyi gezenler

Yeni Nesil ilk okulunda ders yılı bitimi münasebetile talebeler tarafından vücuda getirilen muhtelif derslerde yapılan el işi, resim, dikiş ve nakış parçalarından mürekkeb sergi bu ay sonuna kadar açık bulundurulacaktır.

Yarının birer san'atkârı olmağa namzed küçük yavruların derslerde zevk ve muvaffakiyetle yaptıkları eserler, sergiyi ziyaret edenler tarafından çok beğenilmiş. Mekteb talim heyeti ve talebeler tebrik ve takdir olunmuştur.

Selâhattin Enisi kaybettik

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yada doğdu. Merhum emekli albay Ahmed Enisin oğludur. Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra bir müddet âyan meclisinde kâtiblik yapmış, Seyrisefain idaresinde çalışmış, fakat bütün hayatı matbuat ve edebiyat âleminde geçmiştir. Gaetecilik hayatına 328 de Tanin'e girmekle başlamış, sırasile, İkdam, İleri, Vakit, Son Saat, Payitaht, Cümhuriyet gazetelerinde çalışmıştır. Beş senedenberi de «Son Posta» tahrir ailesine dahildi.

Salâhattin Enis, musahhihlikten muhbirlikten yazı işleri müdürlüğüne kadar gazetecilikte muhtelif işler görmüş, bu arada da edebiyat âlemine hâdiseler yaratan romanlarını vermekte devam etmiştir.

İlk romanını 17 yaşında yazmıştır. 11 yaşında Konyada Anadolu gazetesinde ilk yazısı intişar eden merhumun bu romanının ismi «Neriman» dır. Bilâhare bu romanı 20 yaşında iken kitab halinde bastırmıştır. Salâhattin Enis için, neslinin en realist romancısı demekte hiçbir hata yoktur. «Zaniyeler», «Sara», «Cehennem yolcuları», «Endam aynası» bu iddiayı kuvvetle teyid edecek eserlerdir.

Salâhattin Enis, mütareke yıllarında «Kaplan» isminde bir mecmua da neşretmiş ise de, sansörün tazyiki karşısında kapatmağa mecbur kalmıştır. Merhumun sayısız hikâyeleri de ayrı ayrı güzellik taşıyan kıymetli eserlerdir.

Uzun zamandanberi de Devlet Denizyolları neşriyat şefliği vazifesinde bulunuyordu. Bütün hayatı boyunca temiz kalmış, müteva-zı, halûk çalışkan bir arkadaştı. «Son Posta» ailesi kendisine Cenabbahaktan rahmet dilerken, kederdide ailesine. bütün dostlarına. meslektaşlarına, matbuat ve edebiyat âlemine en derin taziyetlerini sunmaktadır.

Cenazesi bu sabah 11,30 da, gazetemizin Cağaloğlundaki idarehanesinin yanındaki evinden kaldırılacak, cenaze namazı Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Feriköy mezarlığına, birkaç ay evvel kaybettiği babasının yanına gömülecektir.

Basın Birliğinin davetı

Basın Birliği İstanbul Mıntakası Reisliğinden:

Değerli arkadaşımız Salâhattin Enisin bugün (dün) sabah aramızdan ebedî olarak ayrıldığını görmekle müteessiriz.

Bu vakitsiz ölümle her bakımdan olgun bir meslektaş, vefalı, faziletli bir insan, sessiz, fakat canlı ve dikkatli mesaisini yurdun en hayırlı hizmetine vakfetmiş bir vatan çocuğu kaybetmiş oluyoruz.

Cenazesi yarın (bugün) öğleye doğru Son Posta idare yeri yanındaki evinden kaldırılarak Teşvikiye camisine ve oradan Feriköyü mezarlığına götürülecektir. Kendi ve basın ailesine taziyetlerimizi sunarken cenaze töreninde bulunma vazifelerini birlik azalarımıza hatırlatıyoruz.

«Son Posta»nın spor tefrikası: 71

Kara Ahmet

İsmail ağanın heyecanları

Madralı açık düşmemek için direniyor, Ahmed de gaddarcasına hasmını gırtlaklıyarak çevirmeğe uğraşıyordu. Bu suretle güreş tekrar heyecanlı bir safhaya düşmüş oldu. On binlerce seyircinin gözleri gene bu iki çifte döndü. Madralının taraftarları kendilerini tehlikede gördüklerinden bağrışıyorlardı:

— Dayan Madralı!...

— Doğrul Madralı!...

— Ulan boşalt gırtlağı!...

İsmail ağa, yerinden fırlamış, kendini kaybetmiş, safları yararak meydan kenarına kadar yürümüş bir halde bağırıyordu:

— Ha, Ahmed!...

— Ha, oğlum!...

— Bırakma yıları...

— İyi dola oğlum!...

— Ha! Oldu!...

— Bir hamle daha!...

Çingene davul zurnacılar da hıza gelmişlerdi. Onlar da âdeta güreş yapar gibi tokmak vuruyorlar, zurnaların ağızlarını gök yüzüne dikmiş olanca nefeslerile üflüyorlardı. Hele çingene davulcular öyle tokmak atıyorlardı ki, güreş bilmiyen seyircilere bile içten cenk ve boğuşma heyecanı veriyorlardı. Ha, oldu, ha; olacakta. Murad ağa; sessiz ve; sakin olduğu yerde seyrediyordu. Neticeyi bekliyordu. Tam bu heyecanlı sırada Madralı, birdenbire kıçını havaya dikti ve, gene birdenbire gırtlağı söktü. Dönerek Ahmedi paçasından kaptı. Kurtkapanı sökülmüştü. Fakat Ahmed, inatçılık ediyordu. Tekrar kurtkaanını tazeleyip vurmak istiyordu. Lâkin oyun bozulmuştu. Daha fazla zorlasa hasmının sırtı üzerinden kayarak önüne düşmek ihtimâli vardı. Ufak bir kıç kılçığile bu olabilirdi. Bu tehlikeyi anlıyan İsmail ağa şöyle bağırıyordu:

— Ahmed, zorlan!.

— Bırak kapanı!.

— Kılçığa geliyorsun!.

Madralının taraftarları da:

— Kılçık!.

— Kılçık Madralı!.

Kara Ahmed, zaten tehlikeyi evvelden sezdiği için derhal ayaklarını kapandan söktü. Fakat hasmının başını boş bırakmadı. Hasmı kapandan doğrulurken sarmaladı. Yani ikinci bir oyuna geçti. Ahmedin bu, hareketi ustalıklı idi. Madralı sarmaya girince dönmek ve, sarmadan sarmaya geçmek istedi. Hattâ dönerek Ahmedin kisbet sırt kasnağına bile el koydu. Fakat Ahmed, hasmını çekerek önüne aldı. Alt boğuşması böylece oyundan oyuna geçti. Madralı, tam yarım saat Ahmedin altında kaldı. Nihayet bir kol baskısile dönerek kalkmağa muvaffak olan Madralı. hasmının elinden kurtuldu. Ve, ayağa kalkar kalkmaz da çırpınarak geniş bir nârâ savurdu:

— Hayda Ahmed be.

Kara Ahmed de hasmını mukabelesiz bırakmadı oda çırıpnarak:

— Hayda Madralı be!.

Diye cevab verdi. Güreş heyecanlı ve, tatlı oluyordu. Diğer çiftlerin güreşlerine benzemiyordu.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Kızıl Yıldız gazetesine göre:

Sivastopol müdafileri müşkül vaziyette

Leningrad cephesinde Rusiarın vaziyeti ciddi

Vaşington 12 (A.A.) — Sivastopol cephesinde çarpışmalar şehre hâkim tepelerde cereyan etmektedir. Almanlar ehemmiyetsiz ileri hareketlerde bulunmuşlardır.

Kızıl Yıldız gazetesinin yazdığına göre, Sivastopol müdafileri nin vaziyeti gitgide kötüleşmektedir.

Sivastopolun düşmesi bekleniyor

Stokholm 12 (A.A.) — Aftonbladed gazetesinin yazdığına göre Almanlar bu haftanın sonunda Sivastopolun sukutunu beklemektedirler. Fakat bitaraf mahfeller Sovyet müdafaasının daha uzun sürebileceğini tahmin etmektedirler.

Bütün cephelerde askerî faaliyet artmıştır. Bu faaliyet bilhassa Leningrad cephesinde hissedilmektedir. Ruslar bu mıntakadaki vaziyetin ehemmiyet kesbettiğini kabul etmektedirler.

Harkof taarruzu

Moskova 12 (A.A.) — Röyter ajansının hususî muhabirinin bildirdiğine göre şark cephesinde ilk bahar ve yaz taarruzunun ikinci safhası Harkof taarruzile başlamış bulunmaktadır.

General von Bock taarruz icab ettiği için bu harekete girişmiştir. Son Harkof muharebelerinde Almanların zayiatı 2 si tank tümeni olmak üzere 10 tümen tahmin edilmektedir.

Sovyet müdafaası

Vişi 12 (A.A.) — Ofi ajansına göre Moskova, Almanların ezici faikiyeti karşısında Sovyet müdafilerinin vaziyetlerinin gün geçtikçe pek müşkül bir hal almakta olduğunu gizlememektedir.

Sovyet tebliği

Moskova 12 (AA.) — Röyter: Bu sabahki Sovyet resmî tebliği:

Harkof cephesinde düşmanın tank ve piyade taarruzlarına karşı müdafaa muharebeleri yapılmaktadır

Sivastopolda anudane muharebeler cereyan etmektedir. Sovyet kuvvetleri düşman hücumlarını tardetmislerdir.

İngiliz-Sovyet ittifakı nasıl karşılandı?

Londra 12 (A.A) — Bu sabahki Londra gazeteleri İngiltere ile Sovyet Rusya arasında aktedilen ittifakı tarihî bir hâdise olarak vasıflandırmaktadırlar.

Times gazetesi şu sözleri yazmaktadır:

«Bu ittifakın büyük bir memnuniyetle karşılanacağını ümid etmekteyiz.»

Daily Herald gazetesi muahedenin candan, samimî ve azimkârane bir surette karşılandığını ve bundan yalnız İngiltere ile Rusya değil, fakat bütün dünyanın istifade edeceğini yazmaktadır.

İttifakın akdi haberi bütün İngilterede ve dominyonlarda pek büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

Avustralya başvekili Curtin ve cenubî Afrika başvekili General Smuts muahedenin büyük bir memnuniyet uyandırdığını söylemişlerdir.

Muahede Norveçte sevinç uyandırmıştır.

Rusyada

Londra 12 (A.A.) — Muahedenin imzası Molotofun Rusyaya avdetinden sonra halka bildirilmiştir.

Rusyada tekmil radyolar durdurulmuş, hususî tebliğ neşredilmiş, ondan sonra muahede okunmuştur. Vaşingtonda hususî bir tebliğ neşredilmiş ve Sovyet Rusya ile Amerika arasında bir fikir birliğinin hüküm sürdüğü bildirilmiştir.

Amerika - Rusya arasında

Londra 12 (A.A.) — Birleşik Amerika ile Sovyet Rusya arasında şümullü bir icar ve iare mukavelesi aktedilmştir.

Çocuk Esirgeme Kurumu kongresi dün toplandı

Ankara, 11 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu kongresi bugün saat 10 da Çocuk Sarayında toplanmıştır.

Kongre reisliğine Trabzon Mebusu Hasan Saka, ikinci reisliğe Erzurum Meb'usu Nakiye Ergün, kâtibliklere Suat Hayrı Ürgüplü ile Fevzi Sözen seçildikten sonra, umumî merkez heyeti azasından ölenlerin hatıralarını taziz için iki dakika ayakta sükût edilmiştir.

Bundan sonra Kurumun geçen iki yıllık çalışma raporu okunmuş ve kabul edilmiştir. Bütçe ve idare encümenleri seçilmiştir.

Kongre sayın Reisicümhur Milli Şef İsmet İnönüye bir heyet tarafından kongrenin tazimlerinin arzedilmesine, B. M. Meclisi riyasetine ve Başvekile, Genelkurmay başkanına ve genel sekreterine ve milletlerarası Çocuk Esirgeme Kurumu Birliğile kardeş kurumlara sevgi ve saygılarının bildirilmesine karar verildikten sonra, yarın saat 10 da toplanmak üzere içtimaa son vermiştir.

Atatürkün manevî huzurunda

Ankara, 11 (Hususî) — Çocuk Esirgeme Kurumu kongresi namına bir heyet bugün saat 17,30 da Atatürk'ün Etnoğrafya müzesindeki muvakkat kabrini ziyaret ederek çelenk koymuşlar ve Ebedî Şefin manevî huzurunda eğilmişlerdir.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ve hava kuvvetlerinin baskısı devam etmektedir.

Doğu cephesinin merkez kesiminde münferid düşman kuvvetlerine karşı yapılan taarruzlar başarı ile bitmiştir. Birçok yerler düşmandan geri alınmıştır.

Doğu cephesinin şimal kesiminde 9 Haziran tebliğinde de bildirildiği gibi düşman savaş merkezlerinin tahribinden başka 107 düşman mevzii ele geçirilmiş ve içindekiler öldürülmüş veya esir alınmıştır. Bu arada mühim miktarda silâh, mühimmat ve başka harb alzemesi elimize geçmiştir.

Volchov kesiminde bolşevikler, son iki gün zarfında bir köprü başına karşı yaptıkları taarruzları tazelemişlerse de Alman kuvvetlerinin şiddetli mukavemeti sayesinde düşman taarruzu akim kalmıştır. Bu müdafaa savaşları sırasında Alman piyadesi iki günde 24 Sovyet hücum arabası tahrib etmişlerdir. Başka üç düşman tankı Alman topçusu tarafından tahrib olunmuş ve zırhlı düşman arabalarının yaptığı taarruz Alman mevzilerine erişmeden püskürtülmüştür.

Libyada son harb vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ne, Bir Hakeim garnizonu dün gece çekilmiştir. Garnizon düşmanın piyade. tank ve uçakla yaptığı hücumlara 16 gün dayanmış ve bunlara ağır zayiat verdirmiştir. Böylelikle düşman plânlarının bozulması işinde önemli bir rol oynamıştır.

Alman tebliği

Berlin, 11 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şimal Afrikada bugün sabahleyin İngiliz müdafaa sisteminin en önemli cenub kaidesi olan Bir Hakeim istihkâmı zaptedilmiştir. Düşman burada çember altına alınan kuvvetlerile günlerce anudane ve şiddetli bir mukavemet göstermiştir.

İtalyan tebliği

Roma, 11 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 741 numaralı tebliği:

Zırhlı kuvvetler arasında Marmarikada yapılan şiddetli çarpışmalar lehimize olarak bitmiştir. 20 zırhlı araba tahrib olunmuş ve 100 kadar esir alınmıştır.

Hava kuvvetlerimiz düşman topluluklarını, hareket halinde ve durmakta bulunan taşıt vasıtalarını başarı ile bombalamış, 17 zırhlı otomobili ateşe vermiş ve her tipte 10 kadar otomobili hareketsiz bırakmıştır.

Harkof muharebe sahasının korkunç hali

Anadolu ajansının Berlin muhabiri gördüklerini anlatıyor

Berlin, 11 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Kırım ve Harkof kesimlerindeki muharebe meydanlarını görmek için doğu cephesine hareket eden yabancı gazetecilerle 5.700 kilometresi tayyarede, 600 kilometresi otomobilde geçen bir yolculuktan sonra Berline döndüm.

Sovyetlerin 12 Mayısta biri Harkofun şimalinden, öbürü cenubundan başlıyan ve şehri bir kıskaç içine almayı istihdaf eden taarruzlarını cenubda aleyhlerine dönen ve üç Sovyet ordusunun kaybolmasile sona eren muharebe sahasını, yanan köyleri, terkedilen topları, tahrib edilen tank ve kamyonları henüz soğumamış ölülerin arasından geçerek gezdik.

Sovyet ordusu için mağlûbiyeti hazırlıyan bu kazana doğru ilerlerken binlerce kişilik esir kafileleri ile karşılaşıyorduk.

İnsana ucsuz bucaksız gelen bu Kazanın kenarlarında gördüklerimiz çok korkunçtur. Muhtelif istikametlerde ilerleyip yığılmış olan Sovyet tümenlerinin gedik açmağa vakit bulamadan Alman tank ve hava kuvvetlerinin devamlı ateşi altında ezilmiş olduğunu gördük. Binlerce kamyon, araba, top, tank biribiri üzerine yığılmış bir haldedir.

Üç süvari tümeninin kurtulan atları, ovaları doldurmaktadır. Yer yer yanmakta olan kamyon ve tankların dumanları hâlâ tütüyor.

Şimdi anlaşıldığına göre Sovyet ordusu bir aralık kendine gedik açmış, fakat bunun farkına varamamıştır.

Açılan gediğin hangi noktada olduğunu tarih yazacaktır.

İngiliz genel kurmayında tensikat

Londra, 11 (A.A.) — Harbiye nazırlığının bildirdiğine göre, General Weere, İmparatorluk genelkurmay asbaşkanlığına tayin edilmiş ve korgeneralliğe terfi etmiştir. Bu tayin genelkurmaydaki tensikatla alâkalıdır.

TİYATROLAR

Meşhur illiziyonist profesör
ZATİ SUNGUR
Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralarından müteşekkil zengin programına devam edecektir.

Raşid Rıza Tiyatrosu
HALİDE PİŞKİN birlikte
Harbiyede: (BELVÜ) AÇIK HAVA TİYATROSUNDA
BU AKŞAM
SENİ TANIMIYORUM Komedi 3 perde

(Baştarafı 1 inci sayfada)

üzerinden birbirimizle ve diğer birleşmiş milletlerle işbirliği yapacağız.

Avam Kamarası pek iyi hatırlar ki Almanya, geçen yıl 22 Haziranda Rusyayı istilâya girişmiş ve ayni akşam başvekil, Rusyanın karşılaştığı tehlikenin bizim için de bir tehlike olduğunu, Rusyaya mümkün her yardımı yapmamız ve Rus milletile işbirliğinde bulunmamız gerektiğini bildirmişti. Başveklin bu demeci, Almanyaya karşı harbde müşterek hareket hakkında 12 Temmuzda imzalanan anlaşma ile filiyat alanına intkial ettirmiştir.

O zamandanberi, Moskovada başlamış olan görüşmelere devam edilmiştir. Britanya dominyonları, birleşik devletler ve sıkı surette alâkalı bulunan diğer memleketler, müzakerelerimizin seyrinden tam olarak haberli tutulmuşlardır.

Molotofun Londra ve Vaşington seyahatleri

Moskovada iken, M. Molotofu, İngiltereyi ziyaret için samimî surette davet etmiştim. Buradaki müzakerelerimiz, kâfi derecede terakki edince, İngiliz hükûmeti, anlaşmamızı kat'i bir muahede şekline sokmak için M. Molotofun Londraya gelmesi fikrini ileri sürmüştür. Bu arada, M. Molotof, Reis Ruzvelt tarafından da Vaşingtona davet edilmiş bulunuyordu. Bunun üzerine, M. Molotofun buraya gelmesi ve buradan birleşik devletlere gitmesi üzerinde anlaşılmıştır. M. Molotof, 21 Mayısta Londraya gelmiş ve 26 Mayısta muahede imzalanmıştır. Ertesi günü, M. Molotof, programa uyarak birleşik devletlere hareket etmiştir. Molotofun gerek gidiş ve gerekse dönüşte seyahatini iyi geçirdiğini ve Vaşingtonda Cümhurreisi ile faydalı ve memnuniyeti mucib görüşmelerde bulunduğunu Avam Kamarasına bildirmekle bahtiyarım. Molotof şimdi Moskovaya dönmüş bulunmaktadır.

Beyaz kitab

Yerime oturacağım zaman bu hususta neşredilmiş olan beyaz kitab Avam Kamarasının emrine hazır bulunacaktır. Beyaz kitabda muahedenin metninden başka muahedenin imzası sırasında Molotof ve benim tarafımdan söylenen nutukların metni ile Majeste Kral ve Stalin arasında teati edilen mesajlar bulunmaktadır. Şimdi muahedenin metni hakkında meclise kısaca izahat vermenin faydalı olacağını zannediyorum.

Muahedenin metni

Birleşik krallık ile Sovyet Birliği harb devam ettiği müddetçe birbirlerine mümkün olan yardımı yapmak, ve Hitler hükûmeti ne de her türlü taarruz tasavvurlarından açıkça vazgeçmiyecek olan herhangi bir Alman hükûmetile hiçbir müzakereye girişmemek ve mütekabil bir muvafakat olmadıkça Almanya ile ve bu memleketin Avrupada şimdiki istilâ hareketinde şeriki olan başka bir devletle mütareke veya sulh müzakerelerine girişmemek hususundaki azimlerini teyid etmektedirler.

Sulhten sonra

İki memleket sulh tekrar teessüs ettiği zaman Avrupada emniyet ve asayişin tanzimi ve iktısadî refah hususunda birlikte çalışmaya karar vermişlerdir. Bunu yaparken birleşmiş milletlerin menfaatlerini gözönünde bulunduracaklar ve iki prensipten ilham alacaklardır. Yani kendileri için arazi genişlemeleri istemeyecekleri gibi diğer devletlerin dahilî işlerine de karışmayacaklardır.

Tedbirler

İki hükûmet bundan başka ayni maksadla hareket eden diğer devletlerde birlikte sulhün idamesi ve harbden sonraki devirde taarruza mukavemet edilmesi için yapılacak müşterek hareketlere dair olan teklifleri kabul etmek arzusunu göstermişlerdir. Diğer cihetten harb bittiği zaman,burada muahedenin metnini zikrediyorum. iki hükûmet gerek Almanlar gerekse onların şeriki olan devletlerden biri tarafından Avrupada yapılacak herhangi bir taarruzu imkânsız kılmak için tedbir almak hususunda ellerinden geleni yapacaklardır.

Zafer kazanıldıktan sonra sulhu muhafaza etmek ve yeni bir taarruza mâni olmak için müessir beynelmilel bir usul bulununcaya kadar aradan zarurî olarak bir fasıla geçecektir. Bunun için iki hükûmet memleketlerden birinin harb

İngiltere ile Rusya arasında bir ittifak imzalandı

Yeni muahede 20 sene muteber olacak

sonrası devrinde gerek Almanya gerekse onun şeriklerinden biri ile bunlardan biri tarafından yapılacak bir taarruz dolayısile muhasamat haline girecek olursa iki memleket derhal birbirlerine mümkün olan askerî yardımı yapacaklar ve diğer her türlü yardımda bulunacaklardır.

Muahedenin müddeti

Muahedenin metnine gelince M. Eden mecliste muahedenin, bilhassa yüksek âkid taraflar mütekabil bir anlaşma ile bu muahedenin yerine üçüncü maddede derpiş edilen tekliflerin kaim olduğunu kabul ettikleri zamana kadar yürürlükte kalacağına dair olan maddesini zikrettikten sonra şunları ilâve etmiştr:

Bu muahedenin umumî heyetinde derpiş edilen uzun vadeli bir emniyet sistemidir ki bundan evvelce de bahsettim.

Eden bundan sonra dördüncü maddenin mütebaki kısmını da zikretmiştir. Burada yukarıda zikredilen teklifler kabul edilmediği takdirde muahedenin 20 sene müddetle yürürlükte kalacağı tasrih edilmektedir.

Eden sözlerine şöyle devam etmiştir:

Muahedede bir de tasdik kısmı vardır. İki hükûmet muahedenin mümkün olduğu kadar çabuk bir zaman içinde yürürlüğe girmesini istemektedir. Bu itibarla muahede meclise sevkedilecektir. Pek tabii olarak Molotofla görüşmelerimiz yalnız muahede meselesine inhisar etmemştir. Bu iş ne kadar mühim olursa olsun harbin bütün şekilleri göz önünden geçiriliştir.

İkinci cephe

Eden bundan sonra bugün öğleden sonra neşredilen tebliğin metnini okumuştur. Bunda şöyle denilmektedir:

İk taraf arasında 1942 senesinde Avrupada ikinci bir cephe açmak acele vazifeleri hakkında tam bir anlaşma hasıl olmuştur.

Eden şunları ilâve etmiştir:

Tayyare, tank ve diğer harb malzemesinin Büyük Britanyadan Sovyetler Birliğine gönderilmesinden evvel bunlarda yeniden ıslâhat yapılması meselesi de görüşülmüştür. Her iki taraf da yukarıdaki bütün meseleler hakkında aralarında tam bir görüş birliği olduğunu memnuniyetle görmüşlerdir. Bu muahedenin aktini, harb ve sulhta faal ve kânları meclisin de benim gibi memfeyizli bir işbirliği için verdiği ilmnuniyetle kabul edeceğinden eminim. Molotafla aramızda yapılan uzun ve dostane görüş teatileri neticesinde bu muahedenin iki hükûmetin müşterek arzularını belirttiğinden emin bulunuyoruz.

Avrupanın yeniden tanzimi

Bu muahedenin imzası harb devam ettiği müddetçe memleketlerimiz arasındaki sıkı işbirliğinin kat'i bir ifadesi olmakla kalmıyor Avrupanın yeniden tanzimi için esaslı bir üs de teşkil ediyor, Bu memleketlerimizin Avrupa sulhünden yalnız olarak mes'ul oldukları manasına alınmamalıdır. Bu mes'uliyet bütün birleşmiş milletler tarafından taşınması lâzım olan bir yüktür. Sulh meseleleri yalnız Avrupaya münhasır değildir. Hükûmetlerimizin başardıkları bu işin Birleşik Amerika Cümhurreisi ve halkı tarafından iyi karşılanacağından ve üç memleketin harbin çetin zamanlarında olduğu gibi ilerde sulh senelerinde de birlikte çalşmak imkânını bulacaklarından tamamile eminim.

Amerikan - Rus anlaşması

Vaşington, 11 (A.A.) — United Press: Beyaz Saraydan bildirildiğine göre M. Roosevelt ve M. Molotof 1942 de Avrupada ikinci bir cephe kurmak aceie ödevi üzerinde tam bir anlaşmaya varmışlardır.

Beyaz Sarayın tebliğine göre, Molotof; son günlerde bir hafta için Birleşik devletleri ziyaret etmiş ve Birleşik devletler yüksek devlet adamlarile görüşmelerde bulunmuştur.

M. Roosevelt ve M. Molotof Birleşik devletlerden Sovyetler Birliğine uçak, tank ve daha diğer harb malzemesi teslimatını fazlalaştırmak ve çabuklaştırmak için alınacak tedbirleri ve ayni zamanda harbden sonra bütün milletlerin sulh, emniyet ve hürriyetini siyanet bahsinde Sovyetler Birliği ile Birleşik devletler arasındaki işbirliğini ilgileyen esaslı meseleleri görüşmüşlerdir. Her iki taraf, bütün meseleler üzerinde görüş birliği bulunduğunu memnuniyetle beyan eylemişlerdir.

Bu görüşmelerde Amerikan ordusu Genel Kurmay başkanı General Marshall ile donanma başkomutanı amiral King de bulunmuştur.

M. Roosevelt, görüşmelerin çok faydalı olduğu ve birleşmiş milletlerin müşterek hedeflerine varmak hususunda iki hükûmet arasında en semereli ve en sıkı münasebetler için temel teşkil ettiği hissiri taşıdığını M. Staline bildirmesini M. Molotoftan rica eylemiştir.

Bulgaristanda sıcak dalgası

Sofya, 11 (A.A.) — Bulgaristanda birdenbire şiddetli bir sıcak dalgası hüküm sürmeye başlamıştır. Bu yüzden bazı hasarlar olduğu bildirilmektedir. Bu cümleden olarak Varna eyaletinde Provadia yakınında demiryolu münakalâtı bir çekirge yağmuru yüzünden birkaç saat kesilmiştir.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

öğle tebliği:

10 Haziran gecesi cephede önemli hiçbir değişiklik olmamıştır.

Tebliğe ek

Moskova, 11 (A.A.) — 11 Haziran tarihli Sovyet tebliğine ektir:

Şimal-batı kesiminde Sovyet hattında bir gedik açmağa çalışan Alman piyadesi nezimete uğratılmıştır. 200 den fazla Alman ölmüş, geri kalan da ilk mevzilerine çekilmek zorunda kalmıştır.

Merkez kesiminde bir Sovyet birliği Alman garnizonunu yenerek bir yeri işgal etmiştir. Almanlar sokaklarda yüzlerce ölü ve birçok büyük sayıda harb malzemesi bırakmışlardır.

Sivastoplda

Moskova, 11 (A.A.) — Sivastopoldan alınan bir telgrafta; Rusların Sivastopol kesimlerinin birinde Almnların tekrarladıkları yedi taarruzu da püskürttükleri bildirilmektedir. Almanlar burada bin kişi ölü vermişlerdir. Başka bir kesimde tam mevcudlu bir Alman tümeninin yaptığı taarruz da başarı ile püskürtülmüştür.

Vazlyet ciddî

Londra, 11 (A.A.) — Rus cephesinden gelen haberler, bilhassa Sivastopol'a karşı yapılan Alman taarruzu üzerinde basın dikkatle durmaktadır. Gazeteler, bu haberlerin vahim olduğunu; Sivastopolun şiddetli hücumlara maruz kaldığını söylüyorlar. Hattâ bazı gazeteler şehrin sukutu ihtimalini bile gözönüne getirmektedirler.

Millî Şefin heykelleri Cümhuriyet bayramına kadar ikmal edilecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kım ve tutum sergisini şereflendirmişlerdir. Sergiyi hazırlıyan Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu reisi Balıkesir saylavı Gn. Kâzım Özalp arafından karşılanan Millî Şef, sergide teşhir edilen tablolar, grafikler ve ulusal ekonomi ve arttırma ile ilgili birçok eşya hakkında izahat aldıktan sonra kurum reisi Gn. Özalpı, bu başarıdan dolayı tebrik etmişler ve serginin hazırlanması için iyi çalışan Vedad Töre de ayrıca teşekkür etmişlerdir.

Adliye Vekâletinin hazırladığı rapor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hükûmet, her kaza merkezinde bir hükûmet hekimi bulundurama-dığına göre, evlenmelerde sağlık raporları kurs görmüş ehliyetli sağlık memurları tarafından verilmelidir. İmkân olduğu takdirde köylerde kadınların muayeneleri ebeler tarafından yapılmalıdır.

Sağlık memurları muayene ve raporlardan hiç para almamalı, alanlar ceza tehdidi altında bulundurulmalıdır. Köyde oturan köylü genç kızlar sağlık muayenesinden muaf tutulmalıdır.

Kültürel bakımdan

Yurdda bir medenî evlenme seferberliği yapılmalı, elde mevcud bütün vasıtalardan istifade edilerek halka medenî evlenmelerin evvelâ mevcudiyeti, sonra manası anlatılmalıdır. Halkevleri bu meseleyi köylüye duyurmalıdır. Maarif Vekâleti, köy mektebleri için hazırlanan kitablarda medenî evlenmenin manasını, usul ve faydalarını, medeni nikâh olmadan evlenmenin zararlarını öğretmelidir.

Medenî nikâh dışındaki birleşmelerin neticeleri hakkında tablolar, afişler yapılıp köy odalarına asılmalıdır. Ordudaki tedrisat sırasında medenî evlenmenin ehemmiyeti üzerinde durulmalıdır.

Sosyal ve ekonomik bakımdan

Vergilerde ve maaşlarda çok çocuklu olanlar için tesirli bir koruma rejimi tesis edlmelidir. Resmen evli olmayarak başkalarile yaşayanlara eytam ve eramil maaşı verilmemelidir.

Jandarma, sübay ve gedikli erbaşların muayyen müddet evlenmelerini meneden kanun tadil edilerek daha erken evlenmelerine dair hükümler konulmalıdır.

Gurbetçiliğe giden erkekleri çalıştıran iş ve sanayi muhitinde vazfeli olan idare âmirleri ailelerini terkedip savuştuğu anlaşılanlar hakkında idarî bir kontrol tesis etmelidir.

Gurbetçiliğe çıkan işçilerin bulunduğu yer zabıtası bunların asıl bürosu ile muhabere ederek memlekette evli olup olmadıklarını öğrenmeli ve bu suretle yeniden evlenmelerin önü alınmalıdır.

Resmî vesayet dalresi

Evlenme dışında doğan ve tanınmalarına veya babalarının hükmen tayinine kanunen imkân olmayan yahud ana ve babaları bulunmayan çocukların devlet tarafından himayesinin temini zımnında kanunî ve idarî tedbirler alınması lüzumu da raporda işaret edilmiştir. Nesebî sahih olmayan bir çocuğun medenî hükümler dairesinde durumunun düzeltilmesi tedbirleri arasında müddeiumumilere babalık davası açmak salâhiyetinin kanunen tanınması teklif olunmaktadır. Bu arada bir «resmî vesayet dairesi» teşkil ederek bu gibi himayesiz çocukların menfaatlerini koruyacak bir kurum vücuda getirilmesi lüzumuna da raporda işaret edilmiştir. Esasen Adliye Vekâleti böyle bir kurum teşkili hazırlıklarına geçebilmek için diğer devletlerin teşkilâtını tetkike başlamıştır.

Türk ceza kanununda değişiklik

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kamlar tarafından kendilerine adlî vazifeler verilenleri de muhtevasına almaktadır. Maddenin noksanları bütün bu adlî vazifeleri yapanlara şamil olacak surette ikmal edilmektedir. Ceza kanununun 289 uncu maddesine tekabül eden maddede yalnız şahidlikten rücu bahis mevzuu edilmiştir. Yeni maddede ehli hibre ve tercümanın da yalan beyanlarından rücuları derpiş edilmiştir.

Bundan başka bugünkü maddenin metninde yalan şehadet hâdisesinden dolayı muhakeme başka bir güne bırakılmadan evvel rücudan bahsedilmektedir. Rücu duruşma sona ermeden önce yapılmak icab ettiği madde ile tasrih edilmiş olmasına göre bir kayıd fazla görülmekte ve maksadın da bu olmadığı düşünülerek bu madde değiştirilmektedir.

Teşvik ve tahrik

291 inci maddenin birinci fıkrası teşvik ve tahrik neticesinde yalan şahidlik ve ehli hibrelik veya tercümanlık suçları işlendiği takdirde teşvik edene veya azmettirene verilecek cezalar tayin edilmiş bulunmaktadır.

Umumî iştirak kaidelerinin hallettiği bu fıkranın yeni metne alınmasına lüzum görülmemektedir. Kaide olarak tahrik edene ceza verilmesine teşebbüs edilmese bile teşvik veya tahrik edenin mes'uliyeti kabul edilmektedir. Suçun nezaketi, başkalarının hakkını tehlikeye koyması bakımından buna lüzum görülmektedir. Şu kadar ki teşvik ve tahriklerin para veya bir menfaat temin veya vadi suretile icrası mes'uliyet için şart görülmekte böyle bir menfaat temin veya vadedilmeksizin mücerred nüfuz kullanılmak suretile vaki olan teşvik ve tahriklerin fiiliyat sahasında hiçbir netice vermiyen hallerde de mes'uliyete esas olması doğru sayılmamaktadır.

Bugünkü 291 inci madde ile yeni metin bu bakımdan değiştirilmektedir.

Yeni 317 nci madde tahkikatı yanlış yola sevkedecek bütün hareketleri ihtiva edecek surette kaleme alınmış ve 296 nıcı madde olduğu gibi bu hareketlerin sayılmasından vazgeçilmiştir. Bundan başka 296 ncı maddenin suçlunun suç tan faydalanmasını temin için vaki yardıma teallûk eden kısmı 318 inci maddede müstakilen kaleme alınmış bulunmaktadır. Mahiyeti tahkikatı yanlış yola sevketmiye matuf hareketlerden tamamile ayrı olan bu suçun müstakil bir maddede yazılması teknik bakımından lüzumlu görülmüştür.

Bu maddelerden başka diğer maddeler üzerindeki değişiklikler maddelerin daha açık bir şekilde anlaşılması bakımından bazı kelime değişikliğine tâbi tutulacaktır.

Radyodaki müsahabeden çıkan mesele

(Baştarafı 3/1 de)

kâyeleri ve malûmatı aldığımız membalar malûm iken bir noktai nazar farkı kalır mı acaba,.

Tarizlerin ve tenkidlerin sadece şahsıma tevcih edilmiş olsaydı otuz beş senelik hukumuza binaen susabilirdim. Fakat tenkidlerin dolayısile radyo idaresini ilgilendirdiği için bu zarurî cevabı vermeğe mecbur kaldım.

Yazını kıs kıs gülerek bana gösterenlere karşı bu hukukumuzdan bir şey feda etmeğe razı olmadığım için şöyle cevab vermekle iktifa ediyorum:

Canım, hoş görün. O bizim Samidir. Hoş görün!...

Eşref Şefik

İzona
SAÇ SABUNU
Saçlarınızı muhafaza için harikûlâde tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.

Kocaeli Sulh Hukuk Mahkemesinden:

İzmit Vezahmet mahallesinden ölü Mehmed Raif karısı Nuriye İkbal Kutlu tarafından ayni mahalleden Halis oğulları Cemal ve Ahmed ve Halis kızı Ferdane aleyhlerine açılan ayni mahallede vaki maabahçe bir bab hane hakkındaki izalei şüyu davasından dolayı dava olunanların ikametgâhları belli olmayıp tebligat yapılamamasına mebni ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş olduğundan yukarıda adları geçen dava olunanların 25/6/942 Perşembe saat 10 da Kocaeli sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunmaları lân olunur. (326/942)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

KAHVE ve ÇAY

Kanunu Hükümlerine Göre:

1 — Çayda bulunan vasıfları taşımayan ve memleket dahilinde yetişen bazı otları şekilce çaya benzetmek için işlemek, kurutmak ve bu suretle vücuda getirilmiş taklid çayın ticaretini yapmak, satmak kasdile taşımak saklamak bilerek satın almak veya kabul etmek,

2 — Nohut, Arpa ve emsali yabancı maddelerle karştırılmış kahvenin ve yabancı her hangi bir nebatla harman edilerek vücuda getirilmiş çayın halile veya pişirilerek satılması veya satılığa çıkarılması kaçakçılıktır.

Bu kaçakçılığı yapanlardan kaçak maddeler müsadere olunmakla beraber karışık kahvenin her bir kilo veya küsundan 10 ve karışık çaylarla çaya benzetilmiş nebatların kilosu veya küsuru için 20 lira ağır para cezası alınır. Maddeler, kaçakçının veya kaçakçılıkta birleşmiş olan kimselerin elinden çıkmış olması dolayısile müsadere olunmazsa aynı ceza iki kat olarak alınır.

Keyfiyet kehve ve çay satıcılarının ve pişirici olan Otel, Gazino, Pastane, Kahvehane ve emsali müessese sahiplerinin dikkat nazarına ehemmiyetle vaz olunur.

TESİRİ KAT'I
TAZE MEYVALARDAN İSTİHSAL EDİLMİŞ
İdris Müshil
(GAZOZLU)
LİMONATASI
Lezzeti Hoş •• İçimi Kolay
MARKASINA DİKKAT: Fiatı 60 kuruş.
Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin ruhsatını haizdir.

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?
MAJİK SAÇ EKSİRİ
Kullanınız. Her Eczanede bulunur.

Taksim - Beşiktaş otobüsleri

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

Bazı sebeblerden dolayı 11 Haziran 1942 Perşembe gününden itibaren muvakkat bir müddet için TAKSİM - BEŞİKTAŞ arasındaki otobüs seferlerinin tatil edildiği sayın yolculara bildirilir. «6419»

- Gayrimenkul satış ilânı -

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Zehra Payende Şukal 354/10653 hesab numaralı senedle Sandığımızdan aldığı (5965) liraya karşı Erenköyünde Sahrayicedid şimdi Göztepe mahallesinin Göztepe, şimdi Nadirağa sokağında eski 9, yeni 10 numaralı maa bahçe ahşab bir köşkü birinci derecede ipotek etmiştir. Dosyada mevcud tapu kayıd suretinde mezkûr gayri menkulün (ayni semt, mahalle ve sokakta ayni kapı numaralı atık dört dönüm miktarında zemini vakıf ebniye ve eşcarı mülk maa bahçe köşk olup hududunun şimalen Mehmed ağa ve kahveci Hüseyin ve İsmail ve Veli hanesi şarkan Mustafa akdemce ferağ olunan tarla, cenuben tarikülhâs, garben Samiye ferağ olunan tarla) ile mahdud olduğu beyan edilmiştir.

Dosyada mevcud muhammin raporunda mezkûr gayri menkulün umum mesahası 3672 metre murabbaı olup bunun 918 metre murabbaı kısmı arsa olup 141 metre murabbaı üzerine zemin katı kâgir diğer katları ahşab üç katlı bina mevcud olduğu ve 2754 metre murabbaı kısmının ise fazla bahçe olduğu ve mezkûr köşkte 14 oda, 2 sofa ve elektrik, terkos, havagazi tesisatı ve kuyu bulunduğu ve sokak isminin halen Tarıkbey olduğu beyan edilmiştir.

Vadesinde borçun verilmemesinden dolayı hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden yukarıda yazılı ahşab bahçeli köşkün tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (875) lira pey akçesi verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergiler belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz tutarı ile tellâliye rüsumu borçluya aiddir. Arttırma şartnamesi 11/6/942 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve telâkki olunur. Birinci arttırma 10/8/942 tarihine müsadif (Pazartesi) günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılması için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayri menkul mükelleflyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 26/8/942 tarihine müsadif (Çarşamba) günü ayni mahalde ve ayni saatta son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayri menkul en çok arttıranın üsünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleri ile sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteleri ile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleri ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 940/1585 dosya numaraileSandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

EMNİYET SANDIĞI: Sandıktan alınan gayri menkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 nı tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (6383)

BU RAĞBET NEDEN

Yapı ve imar işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara gençlik parkında yapılacak kabineler, vestiyer yalak, helâlar, gişeler, fosseptik vesair işleridir.

Keşif bedeli: «20520» lira 25 kuruştur.

2 — Eksiltme 25/6/942 Perşembe günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı ve imar işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak «103» yüz üç kuruş bedel mukabilinde yapı ve imar işleri reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için istekllerin usulü dairesinde «1539,02» bin beş yüz otuz dokuz lira iki kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden bu iş için alınmış ehliyet vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. İşbu vesikayı almak için istekllerin eksiltme tarihinden «tatil günleri hariç» en az üç gün evvel bir istida ile Nafıa Vekâletine müracaat etmeleri muktazidir.

5 — İstekliler teklif mektublarını ihale günü olan 25/6/1942 Perşembe günü saat 14 de kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «6275» «4135»

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

1 — Yalova iskelesinin beton arme olrak temdidi (27826,07) lira üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 16 Haziran 1942 Salı saat on beşte idare merkezinde alım satım komisyonunda yapılacaktır. Bu işe aid evrak komisyonda hergün görülebilir.

3 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az «Tatil günleri hariç» üç gün evvel bir istida ile Umum Müdürlüğe müracaatla en az (25,000) liralık bu gibi inşaatı yaptıklarına dair vesaik ibraz ederek ehliyet veskası almaları lâzımdır.

4 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 3 üncü maddede yazılı vesika ile 942 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve (2086 lira 95 kuruşluk) muvakkat teminatlarını havi olarak 2400 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez.

5 — İnşaata lüzumu olan beton arme demiri idare tarafından bedeli mukabilinde müteahhide verilecektir. «5958»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

12 Takım 1 numaralı dalgıç elbisesine ihtiyaç vardır. Bunu vermeğe istekli olanların tekliflerini 16/Haziran/942 tarihine kadar Kasımpaşada bulunan komisyona vermeleri. «6340»

Milli Piyango

İkramiye adedi	İkramiye mikarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	80.000	80.000
4	10.000	40 000
6	5.000	30.000
20	2.000	40.000
80	1.000	80,000
160	500	80,000
1.200	100	120.000
1.200	50	60,000
4.000	20	80.000
8.000	10	80.000
160.000	2	320.000
174.671	Yekûn	960.000

Tam bilet 4, yarım bilet 2 liradır.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGIL